

N A C R T

Na osnovu članka VI. 4. a) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj: 1/1994, 13/1997, 16/2002, 22/2002, 52/2002, 60/2002, 18/2003, 63/2003, 9/2004, 20/2004, 33/2004, 71/05, 72/05, 88/08, 79/2022, 80/2022 i 31/2023), člana 57. Ustava Hercegbosanske županije («Narodne novine HBŽ», broj: 3/1996,9/2000, 9/2004 i 10/2005), člana 13. stav 2. alineja 1. i člana 58. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine», broj: 49/06 i 51/09) i člana 63. Statuta Općine Glamoč – prečišćeni tekst («Narodne novine općine Glamoč», broj: 1/15), Općinsko vijeće Glamoč na ____ sjednici održanoj _____2024. godine, donijelo je

STATUT OPĆINE GLAMOČ

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Statutom općine Glamoč (u daljnjem tekstu: Statut) uređuju se:

1. Opća pitanja
2. statusna obilježja Općine,
3. ostvarivanje i zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda,
4. samoupravni djelokrug Općine,
5. općinska tijela vlasti,
6. propisi i drugi akti,
7. međusobni odnosi tijela vlasti,
8. mjesna samouprava,
9. finansiranje i imovina,
10. javnost rada i informiranje,
11. direktno učestvovanje građana u odlučivanju o lokalnoj samoupravi,
12. drugi oblici učestvovanja građana u odlučivanju i izjašnjavanju o pitanjima iz samoupravnog djelokruga Općine
13. javne službe,
14. sudbena vlast,
15. suradnja sa drugim jedinicama lokalne samouprave,
16. upravni nadzor,
17. postupak donošenja i promjene statuta,
18. prijelazne i završne odredbe, kao i druga pitanja važna za ustrojstvo i rad općine Glamoč.

Član 2.

- (1) Općina Glamoč (u daljnjem tekstu: Općina) je jedinica lokalne samouprave, koja je na osnovu ispunjavanja posebnih kriterija, uspostavljena Zakonom.

II. STATUSNA OBILJEŽJA OPĆINE

Član 3.

- (1) Službeni naziv Općine je: Općina /Opština Glamoč.
- (2) Sjedište Općine je u Glamoču, Ulica Dušana Čubića
- (3) Općina ima svojstvo pravne osobe, sa pravima i obavezama utvrđenim Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Član 4.

Područje Općine je dio državnog teritorija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH), Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), a u sastavu je Kantona 10 (u daljnjem tekstu: Kanton).

Član 5.

- (1) Područje, naziv i sjedište Općine, te naseljena mjesta i njihov naziv uređuje se posebnim zakonom.
- (2) Granica Općine utvrđena je mirovnim sporazumom za Bosnu i Hercegovinu potpisanim u Parizu, 14. decembra 1995. godine, Ustavom Kantona 10 i Zakonom.
- (3) Granice općine ucrtane su u katastarskom operatu, koji se nalazi i čuva u Općini.

Član 6.

- (1) Općina ima grb, zastavu i pečat kao svoja obilježja, a može imati i druga obilježja koja svojom odlukom utvrdi Općinsko vijeće.

Član 7.

- (2) Izgled i opis grba i zastave i drugih obilježja, te njihovu izradu utvrđuje Općinsko vijeće svojom odlukom.
- (3) Sadržaj, opis, način upotrebe, davanje odobrenja za upotrebu, vođenje evidencije i druga pitanja od značaja za grb, zastavu, pečat i druga obilježja Općine utvrđuju se odlukom Općinskog vijeća.
- (4) Obilježja Općine Glamoč trebaju simbolizirati jednakopravnost naroda, kulture, povijesti i tradicije naroda koji čine stanovništvo Općine u skladu sa Ustavom i Zakonom.
- (5) Odlukom Općinskog vijeća utvrđuju se uslovi i postupak za davanje odobrenja fizičkim i pravnim osobama za upotrebu službenog naziva i obilježja Općine Glamoč.

Član 8.

Pečat je okruglog oblika, čija se veličina, sadržaj i način upotrebe uređuje posebnom odlukom Općinskog vijeća.

Član 9.

- (1) Općina Glamoč ima Dan Općine.
- (2) Dan Općine određuje se posebnom odlukom Općinskog vijeća, poštujući načelo ne diskriminacije po nacionalnom, vjerskom, kulturnom i povijesnom osnovu.
- (3) Dan Općine je neradni dan.
- (4) Danom Općine ne može biti proglašen datum iz perioda 1991. – 1995. godine.
- (5) Način obilježavanja Dana Općine uređuje se odlukom Općinskog vijeća.
- (6) Povodom dana Općine za iznimna djela, doprinos razvoju i podizanju ugleda i imena Općine, iz svih područja djelatnosti, zaslužnim pojedincima i pravnim osobama mogu se dodijeliti javna priznanja.
- (7) Vrstu, izgled i naziv javnih priznanja kao i postupak dodjele reguliše se posebnom odlukom Općinskog vijeća.

Član 10.

- (1) Općinsko vijeće može proglasiti počasnim građaninom Općine Glamoč osobe koje su se istakle ličnim zaslugama za Općinu.
- (2) Počasnom građaninu dodjeljuje se posebna povelja Općine.

Član 11.

- (1) Službeni jezici u Općini su: bosanski, srpski i hrvatski jezik.
- (2) Službena pisma su latinica i ćirilica.
- (3) Ostali jezici mogu se koristiti kao sredstva komunikacije.

III. OSTVARIVANJE I ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA I SARADNJA SA OMBUDSMANOM

Član 12.

(1) U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Općina će poštovati osnovna prava i slobode svakog svoga građanina i konstitutivnih naroda: Bošnjaka, Hrvata i Srba zajedno sa ostalim, te će osigurati, u najvećoj mogućoj mjeri, njihovu zastupljenost u skladu sa članom IX 11. a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) Općina će stvarati uslove da građani s područja Općine u cjelini i na demokratski način ostvaruju sva prava i slobode utvrđene odredbama člana 2. Ustava HBŽ, članka II. A 1. do 7. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i međunarodnim instrumentima sadržanim u Aneksu Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, o čemu će brinuti sva općinska tijela, svatko u okviru svoje nadležnosti.

(3) U tom cilju Općina će osigurati jednaka prava i zalagati se za jednake životne uslove svih svojih građana, uvažavajući nacionalni, vjerski i kulturni identitet i poticati će njihov miroljubivi suživot.

Član 13.

(1) Sva općinska tijela i ustanove obavezni su na zahtjev ombudsmana i njihovih zamjenika omogućiti ispitivanje djelatnosti od bilo kojeg tijela Općine, kao i bilo koje druge ustanove ili osobe koje su negirale ljudsko dostojanstvo, prava i slobode, uključujući provođenje etničkog progona ili održavanja njegovih posljedica, dati posebne informacije, dokumente i spise, omogućiti uvid u sve službene dokumente, uključujući i tajne, kao i upravne spise i omogućiti saradnju svake osobe, uključujući i bilo kojeg službenika, posebno u pribavljanju potrebnih informacija, dokumenata i spisa i time omogućiti ostvarivanje funkcije ombudsmana u zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda na području općine.

(2) Općinska tijela i ustanove obavezni su omogućiti ombudsmanu prisustvo upravnim postupcima kao i pristup svim službenim mjestima.

Član 14.

Sva nadležna općinska tijela i ustanove, obavezni su u okviru svojih prava i dužnosti saradivati sa svim međunarodnim promatračkim tijelima za ljudska prava osnovana za Bosnu i Hercegovinu i Federaciju, kao i sa nadzornim tijelima osnovanim instrumentima navedenim u Aneksu Ustava Federacije.

Član 15.

Općinski načelnik je odgovoran za saradnju i omogućavanje rada ombudsmana i međunarodnih nadzornih tijela u Općini, a posebno saradnju općinskih službi za upravu i institucija koje imaju javne ovlasti na način predviđen ovim Statutom.

IV. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE

Član 16.

(1) Općina ima vlastite nadležnosti ustanovljene Ustavom, zakonom i ovim Statutom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njezine nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na temelju Ustava i zakona.

(2) Općina je samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastite nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim Ustavom i zakonom.

Član 17.

(1) U okviru samoupravnog djelokruga, Općina obavlja naročito sljedeće poslove lokalne samouprave:

- a) osiguravanje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda,

- b) donošenje budžeta Općine,
 - c) donošenje programa i planova razvoja Općine i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje,
 - d) utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline,
 - e) donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje,
 - f) utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge gradnje,
 - g) utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara,
 - h) utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem,
 - i) utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom Općine,
 - j) utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Općine i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihova korištenja,
 - k) upravljanje, financiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
 1. vodoopskrba, odvođenje i prerada otpadnih voda,
 2. prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
 3. održavanje javne čistoće,
 4. održavanje lokalnih grobalja,
 5. lokalni putevi i mostovi,
 6. ulična rasvjeta,
 7. javna parkirališta,
 8. parkovi,
 - l) organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza,
 - m) utvrđivanje politike predškolskoga obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskoga obrazovanja,
 - n) osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnoga obrazovanja,
 - o) osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta,
 - p) ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguravanje finansijskih sredstava za unapređenje njihova rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Općine,
 - q) analiza stanja javnoga reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema mjerodavnim tijelima za ova pitanja,
 - r) organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nesreća i prirodnih katastrofa,
 - s) uspostavljanje i vršenje inspekcijeskoga nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastite nadležnosti Općine,
 - t) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Općine,
 - u) raspisivanje referendumu za područje Općine,
 - v) raspisivanje javnoga zajma i odlučivanje o zaduženju Općine,
 - w) preduzimanje mjera za osiguravanje higijene i zdravlja,
 - x) osiguravanje uslova rada lokalnih radio i TV stanica u skladu sa zakonom,
 - y) osiguravanje i vođenje evidencije o ličnim stanjima građana i popisima birača,
 - z) obavljanje poslova iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama,
 - aa) organiziranje djelatovne lokalne uprave prilagođene lokalnim potrebama, te obavljanje upravnih poslova iz svoje nadležnosti,
 - bb) uspostavljanje organizacije mjesne samouprave,
 - cc) donošenje programa mjera radi postizanja jednakosti spolova, te osiguravanje vođenja statističkih podataka i informacija razvrstanih po spolu,
 - dd) briga o zaštiti životinja.
 - ee) zaštitu o unapređenje okoliša i
 - ff) zaštitu potrošača
- (2) Općina se bavi i drugim poslovima od lokalnoga značaja koji nisu isključeni iz njezine nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnosti nekog drugog nivoa vlasti, a tiču se:
- a) poticanja primjene djelatovnih mjera radi zaštite životnoga standarda i zbrinjavanja socijalno ugroženih osoba,
 - b) brige o potrebama i interesima penzionera i osoba starije životne dobi,

- c) njegovanja tradicionalnih vrijednosti, njihova unapređenja, a među njima naročito onih vezanih uz kulturno naslijeđe prostora Općine,
 - d) preduzimanja mjera za očuvanje prirodne baštine, te istorijskog, kulturnog i graditeljskog naslijeđa.
 - e) Općina u okviru propisanih uvjeta učestvuje u aktivnostima udruženja građana, te obavlja i druge poslove što su od interesa za građane Općine i njezin privredni, društveni kulturni i socijalni napredak.
- (3) Općina može obavljati pojedinih poslova iz samoupravnog djelokruga, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, poduzećima i drugim pravnim osobama osnovanim radi obavljanja javnih službi, o čemu odluku donosi Općinsko vijeće.

Član 18.

(1) Općina je samostalna u odlučivanju u poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga, sukladno Ustavu, te federalnim i županijskim zakonima i osobno je odgovorna za obavljanje tih poslova.

(2) Općina obavlja i poslove iz djelokruga obrazovanja, kulture, turizma, lokalnog poslovanja i karitativne djelatnosti te radija i televizije, ako ovlasti u tom djelokrugu Kanton prenese na Općinu, u skladu sa Amandmanom XV. stav 2. Ustava Federacije.

(3) Općina obavlja i druge poslove koje Županija svojim zakonom prenese u nadležnost Općine, kao i poslove koje federalna vlast zakonom, sukladno Ustavu Federacije, prenese u nadležnost Općine.

(4) Prenosjenje poslova podrazumijeva i prenošenje sredstava za obavljanje tih poslova.

V. ORGANI VLASTI OPĆINE

Član 19.

Općinska organi vlasti su:

1. Općinsko vijeće i
2. Općinski načelnik

Član 20.

(1) Ovlasti i obaveze što proizilaze iz samoupravnog djelokruga Općine podijeljene su između predstavničkog tijela Općinskoga vijeća i izvršnoga tijela Općinskog načelnika.

(2) Ako zakonom ili drugim propisom nije jasno određeno koji je organ nadležan za obavljanje poslova iz samoupravnoga djelokruga Općine, svi poslovi i zadaće što se odnose na uređivanje odnosa iz samoupravnoga djelokruga Općine (normativne naravi) u nadležnosti su Općinskog vijeća, a svi izvršni poslovi i zadaće u nadležnosti su Općinskog načelnika.

(3) Ako se radi o izvršnim poslovima, a nije određena nadležnost za njihovo obavljanje, nadležna je služba koju ovlasti Općinski načelnik.

1. Općinsko vijeće

Član 21.

(1) Općinsko vijeće Glamoč (u daljnjem tekstu: Općinsko vijeće) je predstavničko tijelo građana Općine i tijelo lokalne samouprave izabrano na osnovu općeg biračkog prava na izborima tajnim glasanjem na način određen zakonom.

(2) Općinsko vijeće donosi opće i druge akte u okviru samoupravnoga djelokruga Općine te obavlja druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

(3) Općinsko vijeće obavlja poslove iz svoje nadležnosti samostalno, na osnovu i u okviru Ustava Federacije, Ustava Kantona, zakona i ovog Statuta.

(4) Općinsko vijeće se konstituira izborom predsjednika Općinskog vijeća na prvoj sjednici na kojoj je prisutna dvotrećinska većina od ukupnog broja općinskih vijećnika.

Član 22.

Općinsko vijeće ima 15 vijećnika.

Član 23.

- (1) Općinsko vijeće u okviru svoje nadležnosti:
- a) priprema i dvotrećinskom većinom glasova usvaja Statut Općine;
 - b) donosi budžet Općine, godišnji izvještaj o izvršenju budžeta kao i odluku o privremenom finansiranju u skladu sa zakonom;
 - c) donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe, te provedbene planove uključujući zoniranje;
 - d) donosi propise o porezima, taksama naknadama i doprinosima Općine u skladu sa zakonom;
 - e) donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom Općine;
 - f) donosi odluke o zaduživanju Općine, o raspisivanju javnoga zajma i davanju jamstva u skladu sa zakonom;
 - g) donosi programe uređenja gradskoga građevinskog zemljišta;
 - h) donosi plan korištenja javnih površina;
 - i) donosi odluke o organizaciji mjesne samouprave, nazivima ulica, trgova i dijelova naseljenih mjesta;
 - j) donosi odluke o udruživanju Općine u saveze i druge oblike organiziranja, te o trajnom uspostavljanju prijateljske i druge saradnje s lokalnim i regionalnim zajednicama drugih država;
 - k) donosi odluke o proglašenju praznika Općine;
 - l) donosi odluke o priznanjima i nagradama Općine;
 - m) bira i razrješava predsjednika i dva zamjenika predsjednika Općinskog vijeća;
 - n) donosi odluke o raspisivanju referenduma;
 - o) utvrđuje Općinsku politiku u okviru nadležnosti Općine i prati njezino ostvarivanje;
 - p) osniva radna tijela Općinskoga vijeća te bira i razrješava njihove članove;
 - q) imenuje, bira i razrješava druge osobe određene zakonom, Statutom i odlukama, te daje saglasnost na imenovanja, izbor i razrješenja kada je to propisano;
 - r) osniva preduzeća i ustanove i druge pravne osobe za obavljanje komunalnih, društvenih, privrednih i drugih djelatnosti od interesa za Općinu;
 - s) donosi ili daje saglasnosti na akte javnih preduzeća i ustanova koje osniva u skladu sa zakonom;
 - t) ocjenjuje rad ustanova i kvalitetu usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, najmanje jednom godišnje, te osigurava finansijska sredstava za unapređenje njihova rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Općine;
 - u) razmatra godišnje izvještaje o provođenju općinske politike i aktivnostima Općinskog načelnika;
 - v) pokreće i razmatra inicijativu za pokretanje postupka opoziva Općinskoga načelnika i donosi odluke o pokretanju postupka opoziva Općinskoga načelnika u skladu sa zakonom;
 - w) analizira stanje javnoga reda i mira, sigurnost ljudi i imovine najmanje jednom godišnje, te predlaže mjere prema mjerodavnim tijelima;
 - x) utvrđuje smjernice za vođenje kadrovske politike u skladu sa zakonom;
 - y) donosi poslovnik o svome radu;
 - z) utvrđuje platne razrede i koeficijente za obračun plata:
1. Općinskoga načelnika,
 2. predsjednika Općinskoga vijeća,
 3. savjetnike Općinskog načelnika,
 4. općinskom pravobranitelju i zamjeniku,
 5. državnih službenika i namještenike u jedinstvenom općinskom tijelu uprave,
- aa) donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine,
 - bb) analizira stanje javnog reda i mira, sigurnost ljudi i imovine najmanje jedanput godišnje, te predlaže mjere prema nadležnim organima;
- (2) Obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom.
- (3) Članovi Vijeća odgovaraju za ustavnost i zakonitost akata koje Općinsko vijeće donosi u okviru svojih nadležnosti.

Član 24.

Općinski vijećnik (u daljnjem tekstu: vijećnik) je predstavnik građana u Općinskom vijeću, izabran neposrednim i tajnim glasanjem, sa mandatom, pravima i obavezama propisanim Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Član 25.

(1) Vijećnici vrše svoje dužnosti prema svome slobodnom uvjerenju, a na dobrobit svih građana Općine.

(2) Vijećnici se u javnome životu trebaju ponašati u skladu sa Etičkim kodeksom ponašanja izabranih zvaničnika kojeg donosi Općinsko vijeće.

(3) Vijećnici odgovaraju za ustavnost i zakonitost akata koje donosi Općinsko vijeće u okviru svoje nadležnosti.

Član 26.

(1) Mandat vijećnika izabranih na redovnim izborima traje četiri godine i teče od dana objavljivanja rezultata izbora u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.

(2) Mandat pripada izabranom nositelju mandata, a ne političkoj stranci, koaliciji ili listi nezavisnih kandidata koja ga je predložila na listi kandidata. Mandat ne može prestati osim u zakonom predviđenim slučajevima.

(3) Ukoliko izabrani nositelj mandata, u toku trajanja mandata, istupi iz političke stranke, koalicije ili liste nezavisnih kandidata koja je učestvovala na izborima i na čijoj je kandidatskoj listi bio izabrani nositelj mandata, postaje samostalni vijećnik.

(4) Općinski vijećnici izabrani u skladu sa Izbornim zakonom BiH ne mogu se opozvati, a prava i dužnosti počinju im danom konstituiranja Općinskoga vijeća.

(5) Mandat vijećnika prestaje prije isteka vremena na koje je izabran, samo u slučajevima utvrđenim Izbornim zakonom BiH.

(6) Vijećnici u Općinskom vijeću dužni su podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti pri preuzimanju dužnosti u skladu sa odredbama Izbornog zakona BiH i Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH.

Član 27.

(1) Općinski vijećnici svoju dužnost ne obavljaju profesionalno.

(2) Općinski vijećnici za svoj rad u Općinskom vijeću imaju pravo na naknadu, u skladu sa odlukom Općinskog vijeća.

Član 28.

(1) U vršenju svoje dužnosti vijećnik ima pravo i dužnost, naročito:

- a) predlagati i učestvovati u donošenju odluka iz nadležnosti Općinskog vijeća i doprinositi kreiranju i provođenju općinske politike kroz izvršavanje zakona, drugih propisa i općih akata,
 - b) očitovati se o svim pitanjima koja su na dnevnome redu sjednice Općinskog vijeća,
 - c) pokretati rasprave i davati inicijative za razmatranje i rješavanje pitanja iz nadležnosti Općinskog vijeća,
 - d) biti birani u radna tijela Općinskoga vijeća,
 - e) postavljati vijećnička pitanja Općinskom načelniku, općinskim službama za upravu, javnim ustanovama i preduzećima čiji je osnivač Općina ili obavljaju poslove od javnoga interesa, a imaju sjedište u općini, iz oblasti za koje su osnovani,
 - f) tražiti i dobivati podatke od općinskih organa uprave i drugih općinskih pravnih subjekata, te koristiti se njihovim stručnim i tehničkim uslugama potrebnim za obavljanje poslova općinskog vijećnika;
 - g) kroz pokretanje rasprava i inicijativa brinuti se o ostvarivanju potreba građana, mjesnih zajednica i Općine;
- (2) Ostala prava i dužnosti općinskih vijećnika utvrđuju se Poslovníkom o radu Općinskog vijeća.

Član 29.

- (1) Rad Općinskog vijeća je javan.
- (2) Sjednici Općinskog vijeća mogu prisustvovati građani na način i pod uslovima propisanim Poslovnikom o radu u skladu sa zakonom.
- (3) Iznimno, Općinsko vijeće može odlučiti da određena pitanja razmatra bez prisustva javnosti.
- (4) U slučajevima zatvaranja sjednice Općinskog vijeća za javnost Općinsko vijeće je dužno o tome obavijestiti javnost uz obrazloženje.

Član 30.

- (1) Općinsko vijeće donosi odluke većinom glasova ukupnog broja vijećnika, na način koji je regulisan Poslovnikom o radu, osim u slučajevima propisanim ovim Statutom.
- (2) Statut Općine, odluku o višegodišnjem zaduživanju Općine, saglasnost za promjene granica Općine i odluku o prenošenju poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, Općinsko vijeće donosi dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja vijećnika.

Član 31.

- (1) Javnost se osigurava na način da se sve sjednice Općinskog vijeća tonski snimaju i po mogućnosti da se čine dostupnim javnosti putem odgovarajućih online platformi.
- (2) Svaka sjednica Općinskog vijeća se najavljuje na internet stranici Općine na kojoj se obavezno postavlja: mjesto i vrijeme održavanja sjednice kao i dnevni red sa pripadajućim materijalima za sjednicu, kao i zapisnicima nakon završenih sjednica.
- (3) Radi što potpunijeg i tačnijeg informiranja javnosti o rezultatima rada Općinskog vijeća i radnih tijela, može se dati službeno saopštenje za novine i za druga sredstva informisanja, o čemu odlučuje predsjednik Općinskog vijeća.
- (4) To su po pravilu pitanja koja se tiču sigurnosti, a koja bi mogla dovesti do uznemiravanja šire društvene zajednice o čemu Općinsko vijeće donosi odluku dvotrećinskom većinom u slučajevima propisanim ovim Statutom.

Član 32.

- (1) Prva sjednica Općinskog vijeća u novome sazivu, održat će se najkasnije trideset dana nakon što Centralna izborna komisija ovjeri i objavi izborne rezultate.
- (2) Prvu sjednicu novoizabranog Općinskoga vijeća saziva predsjednik iz prethodnog saziva, odnosno zamjenik predsjednika ukoliko je predsjednik spriječen i njom predsjedava do izbora novog predsjednika.
- (3) U slučaju spriječenosti predsjednika i zamjenika predsjednika Općinskoga vijeća prethodnog saziva, sjednicu će sazvati i njom predsjedavati najstariji vijećnik novog saziva.
- (4) Ukoliko se sjednica ne sazove na način propisan u stavu 2. i 3. ovoga člana, sjednicu će sazvati vijećnik novog saziva, kojeg je pismeno ovlastila većina novoizabranih vijećnika.
- (5) Općinsko vijeće je konstituirano na dan kada se sastalo na prvo zasjedanje.
- (6) Kvorum za konstituirajuću sjednicu čine dvotrećinska većina izabranih vijećnika Općinskog vijeća.

Član 33.

- (1) Izbor predsjednika Općinskog vijeća i dva zamjenika predsjednika Vijeća vrši se javnim glasanjem, a može i tajnim glasanjem ukoliko to odluči Općinsko vijeće.
- (2) Prilikom predlaganja izbora predsjednika i zamjenika predsjednika Općinskog vijeća osigurat će se u najvećoj mogućoj mjeri ravnopravna zastupljenost konstitutivnih naroda i ostalih, te ravnopravnost spolova.
- (3) Predsjednik Općinskog vijeća predstavlja Općinsko vijeće i rukovodi njegovim radom u okviru prava i dužnosti Općinskog vijeća.
- (4) Zamjenik predsjednika Općinskog vijeća zamjenjuje predsjednika pri njegovoj spriječenosti i odsutnosti ili kada mu predsjednik povjeri poslove iz svog djelokruga.

Član 34.

Predsjednik Općinskog vijeća i Općinski načelnik ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda.

Član 35.

- (1) Predsjednik Općinskoga vijeća svoju dužnost obavlja profesionalno ili ne profesionalno.
- (2) Izabrani predsjednik Općinskog vijeća izjavom odlučuje, da li će dužnost obavljati profesionalno ili ne profesionalno.
- (3) Materijalna i druga statusna prava predsjednika Općinskog vijeća određuju se posebnom odlukom Općinskoga vijeća.

Član 36.

- (1) Izbor predsjednika i dva zamjenika predsjednika Općinskoga vijeća obavlja se na osnovu liste kandidata na kojoj su jedan ili više kandidata za predsjednika ili zamjenike predsjednika.
- (2) Predsjednik i zamjenici predsjednika biraju se iz reda tri konstitutivna naroda.
- (3) Listu kandidata iz stava 1. ovog člana predlaže Komisija za izbor i imenovanje, nakon prethodnih konsultacija s političkim strankama i koalicijama koje su zastupljene u Općinskom vijeću.
- (4) Svaki vijećnik ili skupina vijećnika može predložiti kandidata za predsjednika i zamjenika predsjednika Općinskog vijeća.
- (5) Ako je za predsjednika i zamjenika predsjednika Općinskog vijeća predloženo onoliko kandidata koliko se bira, kandidat je izabran ako je dobio većinu glasova ukupnog broja izabranih vijećnika.
- (6) Ako kandidat za predsjednika i zamjenika predsjednika Općinskog vijeća ne dobije većinu iz prethodnog stava, ponavlja se glasanje, a ako i u ponovnom glasanju kandidat ne dobije potrebnu većinu, ponavlja se cijeli postupak za utvrđivanje prijedloga kandidata.
- (7) Ako je za predsjednika i zamjenika predsjednika Općinskog vijeća predloženo više kandidata, izabran je onaj kandidat koji je dobio većinu glasova ukupnog broja izabranih vijećnika.
- (8) Ako ni jedan od predloženih kandidata za predsjednika i zamjenika predsjednika Općinskog vijeća ne dobije većinu glasova ukupnog broja izabranih vijećnika, u idućem glasanju glasa se za dvojicu kandidata koji su dobili najveći broj glasova.
- (9) Ako ni u ponovljenom glasanju ni jedan kandidat ne dobije potrebnu većinu glasova, ponavlja se cijeli izborni postupak.
- (10) Ako ni u najviše dva ponovna glasanja ni jedan od kandidata ne dobije većinu glasova ukupnog broja izabranih vijećnika, izbor predsjednika i zamjenika predsjednika obavlja se na idućoj sjednici.
- (11) Predsjednik i zamjenici predsjednika Općinskog vijeća mogu podnijeti ostavku.
- (12) Predsjednik i zamjenici Općinskog vijeća mogu biti razriješeni prije isteka mandata, odlukom Općinskog vijeća, u skladu sa zakonom, Statutom i Poslovníkom Općinskog vijeća.

Član 37.

- (1) Predsjednik Općinskog vijeća:
 - a) predstavlja i zastupa Općinsko vijeće i rukovodi njegovim radom,
 - b) učestvuje u pripremama sjednica, saziva i predsjedava sjednicama Općinskog vijeća,
 - c) potiče razmatranje pitanja iz djelokruga Općinskog vijeća,
 - d) brine se o ostvarivanju Plana i programa rada Općinskog vijeća i o tome podnosi izvještaj,
 - e) brine se o primjeni Poslovníka o radu Općinskog vijeća,
 - f) osigurava poštivanje načela i odredbi ovog Statuta,
 - g) brine se o ostvarivanju načela javnosti rada Općinskog vijeća i njegovih radnih tijela,
 - h) brine se o ostvarivanju prava i dužnosti općinskih vijećnika u vezi vršenja njihove funkcije iz djelokruga Općinskog vijeća,
 - i) brine se o odnosima i saradnji Općinskog vijeća s tijelima izvršne vlasti te prati realizaciju odluka Općinskog vijeća,
 - j) radi na ostvarivanju saradnje s općinskim vijećima drugih općina, te drugim organima i organizacijama,
 - k) potpisuje akte koje donosi Općinsko vijeće,
 - l) vodi sjednice u skladu sa principima najboljih praksi demokratskog parlamentarizma i odredbi Statuta i Poslovníka o radu Općinskog vijeća,

- m) daje upute sekretaru Općinskog vijeća u vezi izvršavanja poslova i zadaća,
 - n) vrši i druge poslove utvrđene zakonom, ovim Statutom i Poslovníkom o radu Općinskog vijeća.
- (2) Predsjednika Općinskoga vijeća u odsutnosti zamjenjuje jedan od zamjenika predsjednika.

Član 38.

- (1) Općinsko vijeće može imati Stručnu službu i sekretara.
- (2) Odluku iz prethodnog stavka donosi Općinsko vijeće.
- (3) Ako Vijeće nema sekretara i stručnu službu, poslove iz njihove nadležnosti obavljat će državni službenik zadužen za poslove Vijeća.
- (4) Sekretar Općinskog vijeća, odnosno državni službenik za poslove Vijeća postavlja se u skladu sa Zakonom o državnoj službi.
- (5) Sekretar Općinskog vijeća, odnosno državni službenik za poslove Vijeća zadužen za Općinsko vijeće pomaže predsjedniku Općinskog vijeća u pripremi i organiziranju sjednica Općinskog vijeća, stara se o pravno tehničkoj obradi akata usvojenih na sjednici Općinskog vijeća, stara se o blagovremenom objavljivanju propisa i drugih akata koje je donijelo Općinsko vijeće, vrši i druge poslove utvrđene zakonom, ovim Statutom i poslovnikom Općinskog vijeća i drugim propisima.

Član 39.

- (1) Općinsko vijeće osniva stalna i povremena radna tijela.
- (2) Stalna radna tijela Općinskog vijeća razmatraju nacрте i prijedloge odluka i drugih akata, te druga pitanja koja su na dnevnom redu Općinskog vijeća i o kojima daju mišljenja i prijedloge.
- (3) Sastav, broj članova, djelokrug rada radnih tijela iz stava 1. ovoga člana utvrđuje se Poslovníkom o radu Općinskoga vijeća.
- (4) Prilikom imenovanja članova stalnih i povremenih radnih tijela Općinsko vijeće će voditi računa da sastav tijela osigura jednakopravnu zastupljenost spolova u skladu sa zakonom.

Član 40.

- (1) U Općinskom vijeću mogu se osnivati klubovi vijećnika političkih stranaka i koalicija zastupljenih u Općinskom vijeću i klubovi nezavisnih vijećnika, kao oblik njihovog djelovanja u Općinskom vijeću, posebno u pripremanima i utvrđivanju prijedloga dnevnog reda sjednica i u raspravljanju prilikom donošenja akata i djelotvornijeg rada Općinskoga vijeća i unapređenja međustranačke i parlamentarne saradnje.
- (2) Klubovi vijećnika osnivaju se kao mehanizam za djelotvorniji rad Općinskog vijeća i unapređenja međustranačke saradnje;
- (3) Osnivanje, zadaće i način rada klubova vijećnika detaljnije se uređuju Poslovníkom o radu Općinskog vijeća.

Član 41.

- (1) Radi unapređenja djelotvornosti i usklađivanja rada, Općinsko vijeće može osnovati Kolegij Općinskog vijeća.
- (2) Sastav Kolegija, djelokrug poslova i način rada uređuju se Poslovníkom o radu Općinskog vijeća.

2. Općinski načelnik

Član 42.

- (1) Nositelj izvršne vlasti u okviru prava i dužnosti Općine je Općinski načelnik, koji predstavlja i zastupa Općinu u skladu s Ustavom, zakonom, Statutom i drugim propisima.

Član 43.

- (1) Općinski načelnik se bira neposredno na način i po postupku utvrđenim zakonom.
- (2) Općinski načelnik obavlja dužnost za vrijeme mandata na koji je izabran.

(3) Kada bude izabran, Općinski načelnik mora podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti prije preuzimanja mandata u skladu sa zakonom.

(4) Općinski načelnik može podnijeti ostavku.

(5) Općinski načelnik može biti opozvan.

Član 44.

Općinskom načelniku prestaje mandat i prije isteka vremena na koje je izabran, a u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

a) danom podnošenja ostavke,

b) ako je opozvan u skladu sa zakonom,

c) danom smrti,

d) danom pravosnažnosti sudske presude kojom je osuđen na kaznu zatvora u trajanju šest mjeseci ili duže,

e) danom pravosnažnosti sudske odluke kojom je lišen poslovne sposobnosti,

f) danom kada je izabran ili imenovan na funkciju čije je imenovanje nespojivo s funkcijom izabranog člana određenog organa kao što je predviđeno zakonom,

g) ako odjavi prebivalište sa područja općine Glamoč,

h) ako iz razloga utvrđenih zakonom izgubi pravo da bude biran.

Član 45.

(1) Općinski načelnik može biti opozvan.

(2) Inicijativa s obrazloženjem za pokretanje postupka opoziva Općinskog načelnika može biti pokrenuta od Općinskog vijeća putem 1/3 vijećnika Općinskog vijeća ili 10 % registriranih birača na području općine.

(3) Općinsko vijeće je dužno sve inicijative za pokretanje opoziva Općinskog načelnika iz prethodnog stava ovoga člana staviti na dnevni red naredne sjednice Općinskoga vijeća, a najkasnije u roku od 30 dana od dana dostave prijedloga predsjedniku Općinskog vijeća.

(4) Odluka o pokretanju opoziva Općinskog načelnika donosi se većinom glasova od ukupnog broja vijećnika u Općinskom vijeću.

(5) Nakon izglasavanja opoziva novi izbori za Općinskog načelnika raspisuju se u roku od 60 dana.

(6) Općinsko vijeće će imenovati komisiju za provođenje postupka opoziva i provođenje novih izbora za Općinskog načelnika.

(7) Mandat Općinskog načelnika prestaje ukoliko natpolovična većina građana, koji su glasali, donese odluku o opozivu Općinskog načelnika.

(8) Odluka građana je obvezujuća za Općinsko vijeće i Općinskog načelnika.

Član 46.

(1) Općinskog načelnika za vrijeme privremene odsutnosti ili spriječenosti zamjenjuje zvaničnik ili zaposlenik općinskog tijela uprave kojeg on ovlasti.

(2) Dužnost Općinskog načelnika u slučaju prestanka mandata u smislu člana 5. Zakona o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općina u Federaciji Bosne i Hercegovine i u slučaju opoziva u smislu člana 6. istog Zakona, do ponovnog izbora načelnika vrši osoba izabrana od Općinskog vijeća, natpolovičnom većinom glasova od ukupnog broja vijećnika Općinskog vijeća.

Član 47.

Općinski načelnik kao nositelj izvršnih poslova u okviru samoupravnog djelokruga Općine, u okviru svojih nadležnosti:

a) predstavlja i zastupa Općinu u skladu sa zakonom i ovom Statutom,

b) donosi akte iz svoje nadležnosti,

c) izrađuje i Vijeću podnosi na usvajanje nacrt i prijedlog budžeta, ekonomske planove, razvojne planove, investicijske programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulacijske dokumente koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući zoniranje i korištenje javnog zemljišta,

d) predlaže odluke i druge opće akte Općinskom vijeću,

- e) provodi politiku jedinice lokalne samouprave u skladu sa odlukama Općinskog vijeća,
- f) izvršava budžet Općine i osigurava pripremu odluka i drugih akata Općinskog vijeća,
- g) izvršava zakone i druge propise čije je izvršenje povjereno Općini,
- h) utvrđuje organizaciju službi za upravu i drugih službi Općine,
- i) donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Jedinственog općinskog organa uprave,
- j) realizira saradnju Općine kao jedinice lokalne samouprave sa drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama u skladu sa odlukama i zaključcima Općinskog vijeća i njegovih radnih tijela,
- k) podnosi izvještaj Općinskom vijeću o ostvarivanju politike Općine i svojim aktivnostima,
- l) osigurava izvršavanje odluka i drugih akata Općinskog vijeća i odgovoran je za njihovo provođenje;
- m) odgovoran je za izvršavanje budžeta Općine;
- n) odlučuje o pitanjima iz radnoga odnosa zaposlenika u skladu sa zakonom;
- o) obavlja koordinaciju, rukovodi, usklađuje i usmjerava rad općinskog organa uprave, odnosno službi za upravu, kao i nadzor nad njihovim radom, u skladu sa zakonom,
- p) brine se o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava rada, u skladu sa zakonom i odluci Općinskog vijeća,
- q) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, drugim propisima i ovim Statutom.

Član 48.

Radi obavljanja poslova iz svoje nadležnosti, Općinski načelnik može osnivati savjete i komisije, posebnim aktom kojim se utvrđuje sastav, broj članova i djelokrug rada.

Član 49.

Općinski načelnik je odgovoran za ustavnost i zakonitost akata koje donosi, odnosno predlaže Općinskom vijeću.

Član 50.

- (1) Općinski načelnik svoju dužnost obavlja profesionalno.
- (2) Plaća, naknade i druga materijalna prava Općinskog načelnika utvrđuje se Zakonom i odlukom koju donosi Općinsko vijeće.
- (3) Na prava i obaveze koje se odnose na radno pravni status Općinskog načelnika, ako nisu uređene posebnim zakonom, primjenjuju se Zakon o radu HBŽ i kolektivni ugovori.

Član 51.

U obavljanju prenesenih poslova kantonalne uprave Općinski načelnik vrši poslove utvrđene zakonom kojim se uređuje kantonalna uprava.

3. Općinske službe za upravu

Član 52.

- (1) Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, kao i upravnih i stručnih poslova koji se federalnim ili kantonalnim zakonom prenesu na Općinu, osnivaju se Općinske službe za upravu (u daljnjem tekstu: Općinske službe).
- (2) Općinske službe za upravu mogu imati odsjeke, ako se unutar općinske službe za upravu obavljaju izuzetno složeni poslovi.
- (3) Odlukom o osnivanju Općinskih službi uređuju se pitanja koja se odnose na naziv, broj, nadležnost, rukovođenje, odgovornost, i način rada Općinskih službi.

Član 53.

(1) Radom svih Općinskih službi rukovodi Općinski načelnik koji koordinira i usmjerava njihov rad, vrši nadzor nad njihovim radom s ovlastima predviđenim Ustavom, zakonom, Statutom i drugim propisima.

- (2) Poslove rukovođenja unutar pojedine Općinske službe obavljaju pomoćnici Općinskog načelnika s ovlastima koje na njih prenese Općinski načelnik.
- (3) Pomoćnici Općinskog načelnika za svoj rad i upravljanje odgovaraju Općinskom načelniku.

Član 54.

- (1) Pomoćnike Općinskoga načelnika postavlja Općinski načelnik sukladno zakonu.
- (2) Za pomoćnika Općinskog načelnika može biti postavljena osoba koja ispunjava uvjete utvrđene u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji jedinstvenog općinskog tijela uprave.

Član 55.

- (1) Unutrašnja organizacija Općinskih službi uređuje se Pravilnikom.
- (2) Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji jedinstvenog općinskog tijela uprave sadrži:
 - a) organizacione jedinice i njihove nadležnosti;
 - b) sistematizaciju radnih mjesta koja obuhvata:
 1. naziv radnih mjesta,
 2. opis poslova,
 3. uslove za obavljanje poslova,
 4. vrstu djelatnosti,
 5. naziv skupine u koju spadaju poslovi,
 6. složenost poslova i druge elemente,
 7. način rukovođenja tijelom i jedinicama,
 8. programiranje i planiranje poslova,
 9. ovlasti i odgovornosti rukovodećih državnih službenika u obavljanju poslova,
 10. broj pripravnika koji se primaju i uslovi za prijem pripravnika i druga pitanja.

Član 56.

Općinske službe u skladu sa zakonom i ovom Statutu obavljaju sljedeće upravne i druge stručne poslove:

- a) neposredno izvršavaju odluke i druge opće akte koje donosi Općinsko vijeće i Općinski načelnik iz samoupravnog djelokruga općine,
- b) obavljaju upravne i druge stručne poslove koji su federalnim odnosno kantonalnim zakonima i drugim propisima, kao i propisima BiH preneseni na Općinska tijela uprave,
- c) prate stanje u upravnim oblastima za koje su osnovane,
- d) rješavaju o pravima, obavezama i pravnim interesima građana i pravnih osoba iz samoupravnog i upravnog djelokruga Općine,
- e) obavljaju nadzor nad djelatnošću javnih preduzeća i ustanova koje obavljaju poslove na osnovu javnih ovlasti,
- f) daju inicijativu za rješavanje određenih pitanja iz samoupravnog i upravnog djelokruga Općine,
- g) pripremaju nacрте općinskih propisa i drugih općih akata iz svoje nadležnosti,
- h) obavljaju i druge poslove određene ovim Statutom i pozitivnim propisima.

Član 57.

- (1) Rad Općinskih službi je javan.
- (2) Općinske službe samostalno obavljaju poslove iz svoje nadležnosti, a za svoj rad odgovaraju Općinskom načelniku.

Član 58.

- (1) Za obavljanje određenih poslova iz nadležnosti Općinskih službi mogu se za jedno ili više naseljenih mjesta osnovati mjesni uredi izvan sjedišta Općinskih službi.
- (2) Mjesne urede osniva Općinsko vijeće na prijedlog Općinskog načelnika.
- (3) Odlukom o osnivanju mjesnih ureda određuje se nadležnost, sjedište, područje, broj izvršilaca i nadzor nad obavljanjem povjerenih poslova.

Član 59.

U nadležnosti mjesnih ureda mogu se dodijeliti poslovi koji se odnose na:

- a) vođenje matičnih knjiga i obavljanje matične službe,
- b) ovjeravanje prijepisa raznih isprava,
- c) prijem zahtjeva stranaka,
- d) izdavanje uvjerenja ili potvrda o činjenicama o kojima se vode službene evidencije kod općinskih službi i
- e) druge poslove od direktnog interesa za ostvarivanje prava i obaveza građana kod Općinskih službi.

Član 60.

Sredstva za rad Općinskih službi i mjesnih ureda osiguravaju se u proračunu Općine.

VI. PROPISI I DRUGI AKTI OPĆINE

Član 61.

Općina donosi propise u obliku: statuta, odluka, pravilnika, poslovnika, uputstava, preporuka, instrukcija, naredbi, rezolucija, deklaracija, kao općih akata i rješenja i zaključaka kao pojedinačnih akata.

1. Akti Općinskog vijeća

Član 62.

(1) Općinsko vijeće u okviru samoupravnog djelokruga donosi propise i druge akte, preporuke, smjernice, deklaracije, rezolucije, te pojedinačne akte u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

(2) Općinsko vijeće donosi sljedeće propise:

- a) Statut,
- b) budžet,
- c) planske dokumente,
- d) odluke,
- e) pravilnike,
- f) poslovnike i
- g) druge propise utvrđene Poslovníkom Općinskog vijeća.

(3) Općinsko vijeće donosi rješenja i zaključke kao pojedinačne akte.

(4) Poslovníkom o radu Općinskog vijeća utvrđuju se način i postupak donošenja propisa i akata Općinskog vijeća.

Član 63.

Općinski načelnik u izvršavanju zakona, propisa i općih akata iz samoupravnog djelokruga Općine donosi pojedinačne akte i unutrašnje opće akte i to:

- a) rješenja,
- b) zaključke,
- c) naredbe,
- d) uputstva,
- e) pravilnike i
- f) druge akte za čije je donošenje ovlašten zakonom, drugim propisom, ovim Statutom ili odlukom Općinskog vijeća.

Član 64.

(1) Akti organa i tijela Općinskog vijeća su rješenja i zaključci.

(2) Protiv prvostepenih akata Općinskog načelnika kada je Općinski načelnik rješavao na osnovu propisa Općine, u drugom stepenu rješava Drugostepena upravna komisija koju kao drugostepeni organ osniva Općinsko vijeće.

Član 65.

- (1) Odluke i drugi opći akti objavljuju se u Narodnim novinama Općine Glamoč, prije nego što stupe na snagu.
- (2) Odluke i drugi opći akti stupaju na snagu danom objavljivanja.

Član 66.

U „Narodnim novinama Općine Glamoč“ osim odluka i drugih općih akata, objavljuju se autentična tumačenja tih akata, rješenja, budžet Općine, godišnji izvještaj o izvršenju budžeta, obračun budžeta (završni račun), programi i planovi razvoja, akti izbora i imenovanja, akti raspolaganja općinskom imovinom, te drugi akti kada to odrede organi koji ih donose.

Član 67.

- (1) Općinsko vijeće, u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, donosi općinske propise i druge akte iz člana 62. ovog Statuta.
- (2) Općinsko vijeće donosi općinske propise i druge opće akte i o pitanjima koja su zakonom Kantona, odnosno zakonom Federacije prenesena na Općinu, ako je zakonom o prenošenju tih poslova predviđeno donošenje općinskog propisa.

Član 68.

- (1) Odlukom se uređuju pitanja i odnosi iz samoupravnog djelokruga Općine, pitanja koja se odnose na prihode i finansijska sredstva Općine, osnivaju preduzeća, ustanove, i druge pravne osobe, utvrđuju određena pitanja i određuju mjere u okviru nadležnosti Općinskog vijeća, uređuju određena pitanja koja su zakonom Federacije odnosno zakonom Kantona prenesena na Općinu, a predviđeno je donošenje općinskog propisa, te druga pitanja određena ovim Statutom.
- (2) Uputstvom se bliže propisuje način rada i izvršavanja određenih poslova koja se odnose na pojedina pitanja utvrđena u općim propisima iz člana 61. ovog Statuta.
- (3) Preporukom se ukazuje na značenje određenih pitanja zbog razvoja odnosa u određenom području ili na provedbu zakona i drugih općih propisa. Preporukom se predlažu mjere koje bi trebalo preduzimati radi rješavanja određenih pitanja.
- (4) Naredbom se, radi izvršavanja određenih pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine, naređuje ili zabranjuje postupanje u određenoj situaciji koja ima opće značenje na području Općine.
- (5) Rezolucijom se ukazuje na stanje i probleme u određenoj oblasti društvenoga života i na mjere koje bi trebalo preduzeti.
- (6) Deklaracijom se izražava opće stajalište o bitnim pitanjima od značaja za Općinu.

Član 69.

- (1) U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, Općinsko vijeće donosi rješenja i zaključke, kao pojedinačne akte.
- (2) Rješenjem se odlučuje o imenovanju, postavljanju i razrješenju odnosno smjenjivanju, kao i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Općinskog vijeća.
- (3) Zaključkom se utvrđuje stajališta o pitanjima od značenja za provedbu utvrđene politike i propisa iz člana 61. ovog Statuta, određuju zadaci za Općinskog načelnika ili općinske službe prilikom razmatranja pitanja iz njihovog djelokruga i drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Općinskog vijeća o kojima se ne odlučuje rješenjem.
- (4) Akti radnih tijela Općinskog vijeća su rješenja i zaključci.
- (5) U upravnim stvarima za čije rješavanje je nadležno Općinsko vijeće, postupak vodi i priprema prijedlog rješenja osoba, komisija, odnosno drugo tijelo određeno Poslovníkom Općinskog vijeća, ako zakonom odnosno drugim propisom nije drugačije određeno.
- (6) Protiv rješenja iz stava 5. ovoga člana nije dopuštena žalba, ali se protiv istih može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

2. Akti Općinskog načelnika

Član 70.

(1) Općinski načelnik može donositi provedbene opće akte radi primjene općinskih propisa iz člana 58 ovog Statuta, i to: pravilnike, uputstva, instrukcije i naredbe.

(2) Općinski načelnik može donositi opće akte iz stava 1. ovog člana, ako je za to ovlašten propisom iz člana 63. ovog Statuta ili zakonom.

(3) Opći akti iz stava 1. ovoga članka objavljuju se u „Narodnim novinama Općine Glamoč“.

Član 71.

(1) Pravilnikom se bliže razrađuju pojedine odredbe odnosno pitanja uređena općim propisima, radi osiguravanja uslova za odgovarajuću primjenu toga propisa.

(2) Instrukcijom se utvrđuju pravila i upute o načinu obavljanja poslova općinskih službi i drugih institucija za provedbu i primjenu propisa iz člana 61. ovog Statuta.

Član 72.

(1) U izvršavanju općinskih propisa iz člana 61. ovog Statuta, u okviru isključivih prava i dužnosti Općine, Općinski načelnik donosi rješenja i druge pojedinačne akte kojima se rješavaju prava i obaveze zainteresiranih stranaka u upravnim stvarima.

(2) Pripremu nacrt rješenja i drugih pojedinačnih akata iz stava 1. ovog člana obavljaju ovlašteni općinski državni službenici.

(3) Općinski načelnik može ovlastiti državnog službenika za donošenje rješenja i drugih pojedinačnih akata iz stavka 1. ovoga člana u skladu sa zakonom, pri čemu se mora donijeti posebno rješenje o prijenosu tih ovlasti.

(4) Protiv prvostepenih rješenja i drugih pojedinačnih akata iz stavka 1. i 3. ovog člana, zainteresirane stranke imaju pravo izjaviti žalbu općinskom ili drugom tijelu određenom posebnim propisom Općinskog vijeća na osnovu kojeg je rješavano u prvom stepenu.

Član 73.

(1) Rješenja i druge pojedinačne akte Općinski načelnik odnosno državni službenik donosi i u slučajevima kada odlučuje u upravnom postupku o pravima, obvezama i pravnim interesima građana i pravnih osoba na osnovu federalnog i kantonalnog zakona kojim su upravni i stručni poslovi preneseni na Općinu.

(2) Protiv prvostepenih rješenja i drugih pojedinačnih akata donesenih u poslovima iz stava 1. ovog člana, može se izjaviti žalba i to:

- a) na rješenja i druge pojedinačne akte koji su doneseni na osnovu zakona ili drugog propisa Kantona – nadležnom tijelu uprave Kantona, ako zakonom Kantona nije drugačije određeno.
- b) na rješenja i druge pojedinačne akte koji su doneseni na osnovu zakona ili drugog propisa Federacije – nadležnom tijelu za upravu Federacije, ako federalnim zakonom nije drugačije određeno.

Član 74.

Pri donošenju rješenja i drugih pojedinačnih akata iz člana 73. ovog Statuta primjenjuju se pravila upravnog postupka koja su utvrđena Zakonom o upravnom postupku FBiH, a u pogledu upravnog spora Zakon o upravnim sporovima.

Član 75.

(1) Svi opći akti za koje je to utvrđeno posebnim propisom, kao i oni za koje to utvrdi Općinsko vijeće, upućuju se na javnu raspravu.

(2) Putem javne rasprave omogućava se građanima da učestvuju u donošenju propisa iz nadležnosti Općine, a posebno prilikom donošenja Statuta i budžeta Općine.

(3) Poslovníkom Općinskog vijeća detaljnije će se regulisati način vođenja javne rasprave.

Član 76.

- (1) Opći propisi iz člana 61. ovog Statuta, stupaju na snagu kao što je u njima propisano, ali ne prije nego što budu objavljeni.
- (2) Propisi i opći akti iz stava 1. ovog člana objavljuju se u službenom glasilu Općine.
- (3) Službeno glasilo Općine je «Narodne novine Općine Glamoč».

VII. MEĐUSOBNI ODNOSI OPĆINSKOG VIJEĆA I OPĆINSKOGA NAČELNIKA

Član 77.

Međusobni odnosi Općinskoga vijeća i općinskoga načelnika zasnivaju se na načelima međusobnog uvažavanja i saradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcionisanje i razvoj Općine.

Član 78.

- (1) Općinsko vijeće može zatražiti od Općinskog načelnika da u roku od tri mjeseca od konstituirajuće (prve) sjednice Općinskoga vijeća podnese prijedlog koji sadrži osnove programa i politike koje treba ostvariti tokom mandata.
- (2) Općinsko vijeće razmotrit će program iz prethodnoga stava ovoga člana u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Član 79.

- (1) Općinsko vijeće prati provođenje programa u okviru izvještaja o aktivnostima Općinskog načelnika svake godine, po mogućnosti do 31. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.
- (2) Povodom izvještaja iz prethodnoga stava, Općinsko vijeće može izvještaj usvojiti, zatražiti dopunu ili odbiti.
- (3) Ako Općinsko vijeće izvještaj odbije, ukazat će Općinskom načelniku na aktivnosti i mjere koje je dužan preduzeti, predložiti akte za provođenje tih mjera i aktivnosti i odrediti rok za izvršenje.

Član 80.

Općinski načelnik je dužan dostaviti prijedlog budžeta Općinskom vijeću u roku propisanom budžetskim kalendarom.

Član 81.

- (1) Općinsko vijeće, većinom od ukupnog broja vijećnika, usvaja budžet u roku predviđenom budžetskim kalendarom.
- (2) Do usvajanja novog budžeta, najduže 90 dana nakon početka budžetske godine, finansiranje Općine ne može biti veće od realizacije proračuna za isto razdoblje prethodne godine umanjenog za kapitalne investicije čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.
- (3) Ukoliko Općinsko vijeće ne usvoji budžet u roku od 90 dana od početka budžetske godine, Općinski načelnik proglašava budžet.
- (4) Budžet stupa na snagu nakon objavljivanja u „Narodnim novinama Općine Glamoč“.

Član 82.

- (1) Ukoliko Općinski načelnik, Općinsko vijeće ili jedna trećina vijećnika smatraju da usvojeni budžet u određenoj poziciji može ugroziti funkcioniranje Općine, mogu u roku od sedam dana tražiti arbitražu.
- (2) Arbitražu će u roku od mjesec dana vršiti tijelo koje će formirati Federalno ministarstvo finansija, čiji je nalaz obavezujući.
- (3) Arbitražno tijelo činit će predstavnici Federalnog ministarstva finansija, Kantonalnog ministarstva finansija, Općinskog vijeća i Općinskog načelnika, nezavisni stručnjak iz oblasti finansija i predstavnika Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.
- (4) Do donošenja arbitražne odluke budžet se izvršava.

Član 83.

(1) Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik može u roku od tri dana nakon donošenja odluke zatražiti da Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim ili nezakonitim.

(2) U slučaju iz prethodnoga stava nadležno tijelo dužno je preispitati svoju odluku, odnosno akt u roku od 30 dana i obavijestiti Općinsko vijeće, odnosno Općinskog načelnika o svojoj odluci, do kada se taj akt neće izvršiti.

(3) Kada Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik potvrdi svoju odluku, odnosno akt, Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik može u roku od 15 dana pokrenuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred nadležnim tijelom sukladno Ustavu i zakonu.

Član 84.

(1) Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik može u roku od tri dana nakon donošenja odluke, zatražiti da Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik preispita odluku ili akt koji smatra štetnim po Općinu, a čije izvršenje može proizvesti nepopravljivu štetu po interese ili imovinu Općine.

(2) Tijelo koje je donijelo odluku preispitat će je nakon 15 dana, a do tada se ta odluka ne primjenjuje.

Član 85.

Općinski načelnik je dužan redovito informirati Općinsko vijeće o ostvarivanju politike Općine, odgovarati na vijećnička pitanja i inicijative, te pismeno ili usmeno dati odgovor u roku od 30 dana od zatražene informacije ili do naredne sjednice Općinskog vijeća ako je pitanje postavljeno na sjednici.

Član 86.

Općinsko vijeće je dužno razmotriti prijedlog odluke, odnosno informaciju koju podnese Općinski načelnik i o tome se očitovati najkasnije u roku od 30 dana od prijema iste.

VIII. MJESNA SAMOUPRAVA

Član 87.

(1) Mjesna samouprava se ostvaruje i provodi u mjesnoj zajednici.

(2) Mjesna samouprava podrazumijeva pravo građana da direktno učestvuju u odlučivanju o određenim lokalnim poslovima koji neposredno utječu na njihov svakodnevni život i rad.

(3) Kao organizacijski oblik za ostvarivanje poslova iz stava 2. ovog člana osnivaju se mjesne zajednice kao obavezan oblik mjesne samouprave.

(4) U ostvarivanju prava iz stava 2. ovoga člana mjesne zajednice su dužne uvažavati interese Općine u cjelini.

(5) Mjesna zajednica se osniva za jedno naseljeno mjesto, više međusobno povezanih manje naseljenih mjesta, ili za veći dio naselja, koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini cjelinu.

1. Mjesna zajednica

Član 88.

(1) Mjesnu zajednicu osniva Općinsko vijeće odlukom.

(2) Odlukom o osnivanju mjesne zajednice utvrđuju se: naziv, sjedište, područje mjesne zajednice, mjesna područja, odnosno drugi dijelovi mjesne zajednice, poslovi iz izvornog djelokruga lokalne samouprave povjereni mjesnoj zajednici na obavljanje, finansiranje mjesne zajednice, Savjet MZ i način neposrednog izbora predsjednika i članova savjeta mjesne zajednice, drugi organi mjesne zajednice i način njihovog izbora, informisanje građana o radu organa mjesne zajednice i organa jedinice lokalne samouprave, način i postupak donošenja odluka organa mjesne zajednice, odluke organa jedinice lokalne samouprave za čije donošenje je potrebna saglasnost organa mjesne zajednice, edukacija članova organa mjesnih zajednica, informisanje građana o radu organa mjesne zajednice, kao i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

(3) Mjesna zajednica se osniva za jedno naseljeno mjesto, više međusobno povezanih manje naseljenih mjesta ili za veći dio naselja koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini prostornu i urbanu cjelinu.

(4) Mjesno područje je teritorijalno određeni dio mjesne zajednice koji čini dio naselja ili jedno naselje ili više međusobno povezanih naselja gdje građani mogu ostvarivati svoje zajedničke interese i potrebe, a čini privrednu i društvenu cjelinu

(5) U ostvarivanju prava iz stava 1. ovog člana mjesne zajednice su dužne uvažavati interese Općine u cjelini.

Član 89.

(1) Inicijativu za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani koji su upisani u centralni birački popis područja za koje se pokreće osnivanje mjesne zajednice, njihove organizacije i udruženja, Općinski načelnik i Općinsko vijeće putem svojih vijećnika.

(2) Ako građani podnose prijedlog odnosno inicijativu, svojim potpisom mora ga podržati najmanje 5 % birača upisanih u centralni birački spisak sa područja za koje se predlaže osnivanje mjesne zajednice.

(3) Osim podataka o podnosiocu inicijative za osnivanje mjesne zajednice, inicijativa sadrži:

- a) naziv i sjedište mjesne zajednice,
- b) područje naseljenog mjesta ili naselja za koje se traži osnivanje mjesne zajednice,
- c) obrazložen razlog podnošenja inicijative.

(4) Inicijativa za osnivanje mjesne zajednice razmatra se i o njoj se glasa na zborovima građana područja za koje se traži osnivanje mjesne zajednice, a ista je prihvaćena ako se za nju izjasni 10% birača upisanih u centralni birački popis toga područja.

(5) Usvojena inicijativa dostavlja se Općinskom vijeću.

Član 90.

(1) Općinsko vijeće će u roku od 60 dana, od dostave, zauzeti stav o pravnoj valjanosti i osnovanosti inicijative za osnivanje mjesne zajednice.

(2) Ukoliko Općinsko vijeće ocijeni da je procedura oko usvajanja inicijative na zboru građana provedena na pravno valjan i demokratski način, da postoje materijalni i ostali uslovi za pravilno i efikasno funkcionisanje mjesne samouprave putem mjesne zajednice, isto će donijeti zaključak o prihvatanju inicijative za osnivanje mjesne zajednice.

(3) Zaključkom iz prethodnog stava Općinsko vijeće će zadužiti Općinskog načelnika da pripremi prijedlog odluke o osnivanju mjesne zajednice.

(4) Odluka o osnivanju mjesne zajednice obavezno sadrži: naziv, sjedište, područje mjesne zajednice, mjesna područja, odnosno druge dijelove mjesne zajednice, osnivački odbor i druga pitanja u vezi sa ostvarivanjem mjesne samouprave.

(5) Odbor iz prethodnog stava je dužan pripremiti nacrt statuta i drugih akata mjesne zajednice i provesti izbore za tijela mjesne zajednice najkasnije u roku od 60 dana od dana donošenja odluke o osnivanju mjesne zajednice.

Član 91.

Izdvajanje dijela mjesne zajednice i spajanje dijela mjesne zajednice s drugom mjesnom zajednicom, odnosno spajanje mjesnih zajednica vrši se na način i po postupku utvrđenom za osnivanje mjesne zajednice.

Član 92.

(1) Mjesna zajednica ima svojstvo pravne osobe u okviru prava i dužnosti utvrđenih statutom i odlukom o osnivanju.

(2) Mjesna zajednica se upisuje u registar mjesnih zajednica koji vodi nadležna općinska služba.

Član 93.

(1) Mjesna zajednica ima Statut.

(2) Statut mjesne zajednice donose građani na svom zboru.

(3) Statut je donesen ako je za njega glasalo 2/3 prisutnih građana.

(4) Statutom mjesne zajednice utvrđuju se: postupak za osnivanje mjesne zajednice, nadležnost i poslovi mjesne zajednice, organi mjesne zajednice, način njihova izbora, razrješenja, rada i odlučivanja, javnost rada i informisanja, način finansiranja djelatnosti mjesne zajednice, saradnja s općinskim i drugim organima i organizacijama i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Član 94.

Mjesna zajednica kroz svoja tijela odlučuje o poslovima koji direktno utječu na svakodnevne potrebe i život građana, kao što su:

- a) pokretanje i učestvovanje u javnoj raspravi prilikom pripreme i donošenja urbanističkih planova na području mjesne zajednice, pokretanje inicijativa i učestvovanje u gradnji komunalnih objekata i objekata u općoj upotrebi,
- b) pokretanje i učestvovanje u raspravama o inicijativama i aktivnostima za razvoj privrede i društvenih djelatnosti,
- c) briga o zaštiti osoba kojima je potrebna pomoć i s tom svrhom pokreću suradnju sa stručnim tijelima iz djelatnosti socijalne zaštite,
- d) staranje o razvoju kulture i sporta i stvaranju uslova za dostupnost ustanova i objekata kulture i sporta svim građanima, naročito omladini,
- e) stvaranje uslova i preduzimanje mjera za očuvanje i zaštitu prirodnih i radom ostvarenih vrijednosti čovjekove okoline,
- f) obavljanje i drugih poslova utvrđenim statutom i pravilima mjesne zajednice, vodeći računa o vrsti i obimu potreba, raspoloživim sredstvima, kao i interesima građana u cjelini.

Član 95.

Općinsko vijeće može posebnom odlukom, uz osiguravanje finansijskih sredstava, prenijeti na mjesnu zajednicu izvršavanje određenih poslova iz svoje nadležnosti, ako ti poslovi direktno utječu na život i rad građana na području mjesne zajednice.

2. Organi mjesne zajednice

Član 96.

Organi mjesne zajednice su:

1. Zbor građana,
2. Savjet mjesne zajednice i
3. Predsjednik vijeća mjesne zajednice

Član 97.

(1) Organi mjesne zajednice imaju ovlasti i odgovornosti utvrđene ovim Statutom i statutom mjesne zajednice.

(2) Organi mjesne zajednice mogu davati inicijative o pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, Općine i institucija koje vrše javne ovlasti.

Član 98.

Organi mjesne zajednice odlučuju o poslovima koji se finansiraju iz sredstava koja se direktno prikupljaju od građana mjesne zajednice.

2.1. Zbor građana

Član 99.

(1) Zbor građana je organ mjesne zajednice koje čine svi građani mjesne zajednice upisani u centralni birački popis.

(2) Zbor građana je tijelo konsultiranja o lokalnim poslovima. Na Zboru građana provodi se rasprava i daju mišljenja o svim pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, općine i institucija koje vrše javne ovlasti, daju prijedlozi za rješavanje pitanja od mjesnog značaja.

(3) Zbor građana bit će obavezno konsultiran o pitanjima o kojima Općinsko vijeće odlučuje dvotrećinskom većinom i u postupku donošenja planova Općine, kao i o drugim pitanjima kada to zatraži Općinsko vijeće ili Općinski načelnik.

(4) Inicijativa Zbora građana koju podrži najmanje 10% građana mjesne zajednice upisanih u centralni birački popis, a tiču se pitanja iz stava 3. ovog člana, obavezuje Savjet mjesne zajednice i općinska tijela vlasti da se o njoj izjasne.

(5) Zbor građana bira i opoziva Savjet mjesne zajednice.

Član 100.

Na Zboru građana imaju pravo učestvovati birači koji imaju prebivalište na području za koje je sazvan zbor građana.

Član 101.

(1) Zbor građana saziva predsjednik mjesne zajednice, a može ga sazvati i Općinski načelnik i Općinsko vijeće, kada to ocijene važnim.

(2) Mjesni zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini zasebnu cjelinu (dio naselja, stambeni blok ili više manjih naselja).

(3) Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva na način prikladan mjesnim prilikama.

(4) Javni poziv se može uputiti putem medija ili drugih sredstava javnog informisanja, oglašavanjem na oglasnim tablama u mjesnim zajednicama, u naseljima u okviru mjesne zajednice, na javnim objektima i na drugi prikladan način.

(5) Poziv na Zbor sadrži mjesto i vrijeme održavanja Zbora građana.

Član 102.

(1) Organi mjesne zajednice dužni su organizirati i osigurati održavanje Zbora građana.

(2) O održavanju Zbora građana brine se predsjednik mjesne zajednice, odnosno njegov zamjenik.

(3) Zbor građana vodi predsjednik mjesne zajednice ili njegov zamjenik.

Član 103.

(1) Odluka donesena na zboru građana obavezujuća je za Savjet mjesne zajednice, ali ne obavezuje Općinsko vijeće i Općinskog načelnika.

(2) Mišljenja i prijedloge iznesene na Zboru građana Općinsko vijeće i Općinski načelnik dužni su razmatrati tokom rasprave o pitanju na koje se ta mišljenja i prijedlozi odnose.

(3) Organi mjesne zajednice dužna su izvijestiti Zbor građana o tome što je preduzeto u vezi s njihovim mišljenjem i prijedlozima.

2.2. Savjet mjesne zajednice

Član 104.

(1) Savjet mjesne zajednice (u daljnjem tekstu: Savjet MZ) je tijelo odlučivanja o pitanjima od direktnog interesa za građane mjesne zajednice.

(2) Prije donošenja odluke iz svoje nadležnosti Savjet mjesne zajednice dužno je konsultirati Zbor građana mjesne zajednice o pitanjima utvrđenim statutom mjesne zajednice, a obavezno prilikom donošenja programa rada i finansijskog plana potreba mjesne zajednice.

Član 105.

(1) Savjet mjesne zajednice će biti obavezno konsultirati o pitanjima o kojima Općinsko vijeće odlučuje dvotrećinskom većinom i u postupku donošenja budžeta i razvojnih i prostornih planova Općine.

(2) Konsultacije iz prethodnog stava vrši se u fazi priprema i u postupku donošenja nacрта odluka.

(3) Savjet mjesne zajednice je obavezno dati mišljenje i o drugim pitanjima o kojima je zatražena konsultacija od Općinskog vijeća ili Općinskog načelnika.

Član 106.

- (1) Savjet mjesne zajednice biraju građani s područja mjesne zajednice koji imaju opće biračko pravo.
- (2) Članovi savjeta mjesne zajednice predlažu se neposredno na Zboru.
- (3) Način i postupak provođenje izbora članova savjeta mjesne zajednice utvrdit će se Statutom mjesne zajednice.
- (4) Mjesni zbor građana može punovaljano odlučivati ako je prisutno najmanje 10% građana tog zbora.

Član 107.

- (1) Prijedlog kandidata za člana Savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti: građani (pojedinačno ili grupno), organi političkih stranaka, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice.
- (2) Prilikom predlaganja i izbora članova Savjeta mjesne zajednice mora se voditi računa da sastav članova odražava približno nacionalnu strukturu stanovništva, te da spolovi budu ravnopravno zastupljeni.

Član 108.

- (1) Izbori za članove Savjeta mjesne zajednice održavaju se u pravilu istovremeno u svim mjesnim zajednicama.
- (2) Mandat članova Savjeta mjesne zajednice traje četiri godine.
- (3) Broj članova Savjeta mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice, prema broju građana upisanih u centralni birački spisak na području mjesne zajednice, s tim da svako mjesno područje (ili više manjih naselja) u Savjetu mjesne zajednice mora biti zastupljeno sa najmanje jednim članom.

Član 109.

Savjet mjesne zajednice ima od 5 do 9 članova, zavisno o broju stanovnika mjesne zajednice, s tim da broj članova mora biti neparan.

Član 110.

- (1) Članu Savjeta mjesne zajednice prestaje mandat:
 - a) istekom vremena na koje je biran,
 - b) smrću,
 - c) preseljenjem na područje druge mjesne zajednice,
 - d) upućivanjem na izdržavanje kazne zatvora duže od 3 mjeseca,
 - e) ako je pravosnažnom sudskom presudom lišen poslovne sposobnosti,
 - f) ostavkom,
 - g) smjenjivanjem.
- (2) Ako članu Vijeća mjesne zajednice mandat prestane prije vremena za koje je biran, predsjednik Savjeta mjesne zajednice će bez odlaganja a najkasnije u roku od sedam dana od dana prestanka mandata, dodijeliti mandat slijedećem kandidatu koji je dobio najveći broj glasova nakon provedenih izbora za Savjet mjesne zajednice.

Član 111.

- (1) Savjet mjesne zajednice:
 - a) donosi Statut mjesne zajednice,
 - b) donosi Poslovnik o radu u skladu sa Statutom mjesne zajednice,
 - c) donosi finansijski plan i završni račun,
 - d) odlučuje o raspolaganju imovinom mjesne zajednice,
 - e) donosi plan malih komunalnih akcija i utvrđuje prioritete u njihovoj realizaciji,
 - f) saziva mjesne zborove građana,
 - g) donosi program rada i izvještaje o radu,
 - h) saraduje sa drugim mjesnim zajednicama, a naročito sa susjednim,
 - i) formira svoja radna tijela,

- j) obavlja i druge poslove utvrđene Statutom mjesne zajednice.
- (2) Savjet mjesnih zajednica obavlja i druge poslove koje mu iz samoupravnog djelokruga Općine prenesu Općinsko vijeće, a koji su od značaja za mjesnu zajednicu.

Član 112.

- (1) Savjet mjesne zajednice donosi odluke iz svoje nadležnosti većinom glasova ukupnog broja izabranih članova.

Član 113.

- (1) Savjet mjesne zajednice saziva Zbor građana najmanje jednom godišnje na kojem ga upoznaje s pitanjima iz člana 94. ovog Statuta.

- (2) Savjet mjesne zajednice obavezno će sazvati Zbor građana na zahtjev Općinskog vijeća, Općinskog načelnika kao i na inicijativu najmanje 10% građana mjesne zajednice, upisanih u centralni birački popis.

Član 114.

- (1) Savjeti mjesnih zajednica za svoj rad odgovaraju Općinskom vijeću.
- (2) Općinski načelnik putem nadležne općinske službe priprema godišnji izvještaj o radu Svjeta mjesne zajednice koji podnosi Općinskom vijeću na razmatranje i usvajanje.

Član 115.

- (1) Sredstva za rad mjesnih zajednica, odnosno sredstva za obavljanje poslova koji su iz samoupravnog djelokruga Općine preneseni ili povjereni mjesnim zajednicama osiguravaju se u budžetu Općine.

- (2) Mjesna zajednica može osigurati prihode za obavljanje svojih poslova i iz:

- a) sredstava samodoprinosna,
- b) sredstava za usluge koje svojim aktivnostima ostvaruje mjesna zajednica,
- c) sredstava od imovine i imovinskih prava,
- d) sredstava koja Općina ustupa mjesnoj zajednici,
- e) pokloni i druga sredstva,
- f) sredstva od pomoći, poklona pravnih i fizičkih osoba
- g) grantova od viših nivoa vlasti,
- h) projekata koji se financiraju putem domaćih i međunarodnih donatora,

- (3) Sistem financiranja mjesnih zajednica mora biti dovoljno raznolik i evolutivan kako bi mogao slijediti, koliko je praktički moguće, promjene stvarnih troškova vršenja poslova iz ovlasti mjesne zajednice.

- (4) Mjesna zajednica koristi sredstva u skladu sa svojim programima i planovima.

Član 116.

- Općinsko vijeće će posebnom odlukom utvrditi kriterije i ukupnu visinu sredstava u budžetu Općine za rad i funkcioniranje mjesnih zajednica, kao i kriterije za podjelu tih sredstava na mjesne zajednice, te način i uslove korištenja tih sredstava.

Član 117.

- Stručne, administrativne i finansijsko-računovodstvene poslove za potrebe organa mjesnih zajednica vrši nadležna služba Općine.

Član 118.

- (1) Općinsko vijeće posebnom odlukom će uspostaviti Koordinacioni savjet mjesnih zajednica.
- (2) Članovi Savjeta iz člana 118. ovog Statuta su: predsjednici mjesnih zajednica, predsjednik Općinskog vijeća i Općinski načelnik.
- (3) Predsjednik Vijeća je Općinski načelnik.
- (4) Savjet će se sastajati minimalno jednom u 2 mjeseca, a po potrebi i češće.

- (5) Savjet će donijeti poslovnik o radu.
- (6) Predsjednik Općinskog vijeća i Općinski načelnik dužni u toku kalendarske godine posjetiti sve mjesne zajednice u općini.

2.3. Predsjednik savjeta mjesne zajednice

Član 119.

- (1) Savjet mjesne zajednice iz reda svojih članova bira predsjednika Savjeta mjesne zajednice na razdoblje od četiri godine.
- (2) Predsjednik Savjeta mjesne zajednice predstavlja mjesnu zajednicu, saziva sjednice Savjeta mjesne zajednice i predsjedava im, izvršava program rada i finansijski plan, obavlja i druge poslove utvrđene statutom mjesne zajednice.
- (3) Predsjednik savjeta mjesne zajednice za svoj rad odgovara Savjetu mjesne zajednice, a Općinskom načelniku za obavljanje onih poslova iz samoupravnog djelokruga Općine koji su preneseni mjesnoj zajednici.

Član 120.

- (1) Kandidat sa liste za izbor članova Savjeta mjesne zajednice sa najvećim brojem osvojenih glasova je predsjednik Savjeta mjesne zajednice.
- (2) Ako kandidat iz prethodnog stava ne prihvati funkciju predsjednika Savjeta mjesne zajednice ili je iz nekog drugog razloga spriječen da obavlja funkciju ili mu prestane mandat u skladu sa članom 110. ovog Statuta, predsjednik je slijedeći kandidat koji je dobio najveći broj glasova nakon provedenih izbora za Vijeće mjesne zajednice.
- (3) Savjet mjesne zajednice iz svog sastava bira većinom glasova svih članova zamjenika predsjednika Savjeta mjesne zajednice.

Član 121.

Predsjednik Savjeta mjesne zajednice i član Savjeta može biti opozvan po postupku i na način utvrđen Statutom mjesne zajednice.

Član 122.

Funkcija predsjednika i članova Savjeta mjesne zajednice su počasne.

Član 123.

- (1) Predsjednik Savjeta mjesne zajednice:
 - a) zastupa mjesnu zajednicu,
 - b) prikuplja i analizira potrebe koje je neophodno rješavati u mjesnoj zajednici,
 - c) ostvaruje saradnju mjesne zajednice sa drugim mjesnim zajednicama i pokreće saradnju po pitanjima od zajedničkog interesa,
 - d) promovise i održava savjetovanja o problemima od interesa za građane u mjesnoj zajednici koji su u nadležnosti organa mjesne zajednice i Općine,
 - e) osigurava blagovremeno i potpuno informiranje o aktivnostima i inicijativama organa mjesne zajednice, saziva sjednice Savjeta MZ, predlaže dnevni red, predsjedava sjednicama Savjeta MZ i potpisuje akte Savjeta MZ,
 - f) provodi i osigurava provođenje odluka Savjeta MZ i podnosi izvještaje o provođenju odluka Savjeta MZ,
 - g) saraduje sa organima i službama Općine,
 - h) učestvuje u provođenju mjera civilne zaštite u skladu sa aktivnostima organa i službi Općine,
 - i) informira građane o pitanjima važnim za mjesnu zajednicu,
 - j) obavlja i druge poslove koje mu povjeri Savjet MZ.
- (2) Predsjednik Savjeta mjesne zajednice odgovara za svoj rad građanima i Savjetu mjesne zajednice.

Član 124.

- (1) Nadzor nad zakonitošću rada tijela mjesne zajednice obavlja Općinsko vijeće.
- (2) Općinski načelnik ima pravo i obavezu predložiti Općinskom vijeću da raspusti Savjet mjesne zajednice odnosno razriješi dužnosti predsjednika Savjeta mjesne zajednice ako u svom radu sistemski krše statut mjesne zajednice i ne izvršavaju povjerene poslove.

IX. FINANSIRANJE I IMOVINA OPĆINE

1. Financiranje Općine

Član 125.

- (1) Općini pripadaju prihodi za obavljanje dužnosti i ovlaštenja, u skladu sa Ustavom i zakonom, kojima ona samostalno raspolaže u okviru svoga samoupravnog djelokruga.
- (2) Prihodi Općine srazmjerni su poslovima koje, u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim Statutom, obavljaju tijela vlasti Općine. Svaki prijenos novih poslova bit će praćen finansijskim sredstvima potrebnim za njihovo blagovremeno izvršenje.

Član 126.

- (1) Općina ima pravo da u granicama određenim zakonom, samostalno svojim propisima uređuje poreze, naknade, doprinose, takse i ostala davanja koji čine prihod Općine.
- (2) Općina uređuje i druge načine osiguranja potrebnih finansijskih sredstava za financiranje svojih potreba koje nije osigurala kantonalna ili federalna vlast.
- (3) Propise o reguliranju pitanja iz stava 1. i 2. ovog člana, u skladu sa zakonom, donosi Općinsko vijeće.

Član 127.

- (1) Prihodi Općine su:
 - a) vlastiti prihodi:
 1. porezi za koje jedinica lokalne samouprave samostalno određuje stopu, u skladu sa zakonom,
 2. prihodi od imovine u vlasništvu Općine i imovinskih prava,
 3. lokalne takse i naknade čije iznose utvrđuje Općinsko vijeće u skladu sa zakonom,
 4. novčane kazne i kamate u skladu sa zakonom,
 5. prihod od upotrebe i prodaje imovine,
 6. prihod od preduzeća i drugih pravnih osoba u vlasništvu Općine, kao i prihod od koncesija u skladu sa zakonskim propisima,
 7. darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,
 8. prihodi od samodoprinosi,
 9. prihodi od budžetskih korisnika,
 10. drugi prihodi utvrđeni zakonom i odlukom Općinskog vijeća.
 - b) drugi prihodi:
 1. prihodi od dijeljenih poreza, definirani zakonom,
 2. transferi i grantovi od viših nivoa vlasti,
 3. dug u skladu sa zakonom.
- (2) Raspodjela sredstava Općini vrši se na osnovu kriterija i formula za dodjelu utvrđenih posebnim zakonom, uvažavajući načela solidarnosti i fiskalnog izjednačavanja.

Član 128.

(1) Općina može radi zadovoljavanja zajedničkih potreba građana prikupljati finansijska sredstva na osnovu neposrednog izjašnjavanja građana u skladu sa zakonom, odnosno ovim Statutom.

(2) Odluku o pokretanju postupka prikupljanja finansijskih sredstava na način utvrđen prethodnim stavom, donosi Općinsko vijeće na prijedlog:

- a) jedne trećine vijećnika Općinskog vijeća,
- b) Općinskog načelnika,
- c) jedne trećine mjesnih zajednica na osnovu odluka zborova građana.

Član 129.

(1) Ostvarenim prihodima Općina samostalno raspolaže kroz budžet koji donosi Općinsko vijeće u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 130.

(1) Prihodi i rashodi iz Općine utvrđuju se u budžetu Općine.

(2) Svi prihodi i primici budžeta moraju biti raspoređeni u proračunu i iskazani po izvorima iz kojih potječu.

(3) Prihodi i rashodi budžeta moraju biti uravnoteženi.

Član 131.

(1) Nacrt budžeta Općine Općinskom vijeću podnosi Općinski načelnik najkasnije do 30. novembra tekuće godine.

(2) Općinski načelnik je obavezan putem nadležne općinske službe pribaviti mišljenje kantonalnog ministarstva finansija u vezi sa planiranim prihodima i rashodima u skladu sa zakonom, a prije slanja budžeta na Općinsko vijeće.

(3) Budžet Općine donosi Općinsko vijeće većinom glasova od ukupnog broja vijećnika najkasnije do 31. decembra tekuće godine.

(4) Ukoliko Općinsko vijeće ne donese budžet u roku iz prethodnog stava, do usvajanja budžeta a najduže do 31. marta sljedeće godine finansiranje se obavlja privremeno.

(5) Odluku o privremenom financiranju donosi Općinsko vijeće.

(6) Privremeno financiranje u smislu stava 3. ovog člana obavlja se srazmjerno sredstvima utrošenim u istom periodu, odnosno najviše do tromjesečnog prosjeka za prethodnu fiskalnu godinu, umanjenog za kapitalne investicije, izuzev onih čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

Član 132.

Ukoliko se budžet ne usvoji do 31. marta tekuće budžetske godine, Općinski načelnik proglašava budžet koji stupa na snagu danom objave u „Narodnim novinama Općine Glamoč“.

Član 133.

Ukoliko Općinski načelnik, Općinsko vijeće ili jedna trećina vijećnika smatraju da usvojeni budžet u određenoj poziciji može ugroziti funkcioniranje Općine, mogu u roku od sedam dana tražiti arbitražu u skladu sa zakonom.

Član 134.

(1) Općinski načelnik upravlja prihodima i rashodima utvrđenim u budžetu Općine i odgovoran je za izvršavanje budžeta u skladu sa zakonom, odlukom o izvršavanju budžeta i drugim propisima.

(2) Općinsko vijeće nadzire ukupno materijalno i finansijsko poslovanje Općine, te korisnika općinskog budžeta što se tiče namjene, obima, dinamike i korištenja sredstava.

(3) Po isteku godine za koju je budžet donesen sastavlja se završni račun i izvještaj o izvršenju budžeta.

(4) Za izvršenje Općinskog budžeta neposredno je odgovoran Općinski načelnik.

Član 135.

Općina se može zaduživati i davati garancije sukladno zakonu.

Član 136.

Općinsko vijeće donosi odluku o izvršenju godišnjeg budžeta Općine kojom se uređuju uslovi, način i postupak raspolaganja prihodima i rashodima. Ova odluka donosi se uz godišnji budžet Općine.

Član 137.

Iz godišnjeg budžeta Općine finansiraju se djelatnosti Općinskog vijeća i njegovih radnih tijela, Općinskog načelnika i općinskih službi, određene djelatnosti u djelokrugu komunalnih i društvenih službi radi zadovoljavanja osnovnih potreba građana, zaštita prirode i okoliša, mjesni uredi, mjesne zajednice i druge potrebe iz područja samoupravnog djelokruga Općine, o čemu odlučuje Općinsko vijeće.

Član 138.

(1) Općina može udruživati svoja sredstva sa sredstvima drugih općina radi izgradnje objekata od zajedničkog interesa.

(2) Aktom o udruživanju sredstava utvrđuje se visina sredstava i njihova namjena, način osiguranja, rokovi i druge obaveze Općine u vezi udruživanja tih sredstava.

Član 139.

(1) Općinsko vijeće obavlja poslove nadzora nad materijalnim i finansijskim poslovanjem tijela vlasti Općine putem odgovarajuće komisije koju osniva svojim posebnim aktom.

(2) Nadzor nad materijalnim i finansijskim poslovanjem tijela vlasti Općine, obavljaju i nadležna tijela Županije i Federacije sukladno zakonu.

2.Imovina općine

Član 140.

(1) Općinsku imovinu čine sve pokretne i nepokretne stvari, novčana sredstva i imovinska prava koje pripadaju Općini u skladu sa zakonom.

(2) Općinsko vijeće odlučuje o pribavljanju i korištenju, te upravlja i raspolaže imovinom Općine na način propisan zakonom i ovim Statutom.

(3) O pravima iz prethodnog stava Općinsko vijeće odlučuje samostalno ili na prijedlog Općinskoga načelnika u skladu sa zakonom.

(4) Općinsko vijeće je dužno upravljati i raspolagati imovinom u vlasništvu Općine, brižno i prema načelima dobrog domaćina, postupajući u skladu sa zakonima i drugim propisima.

Član 141.

(1) Općinsko vijeće može odlukom ovlastiti Općinskog načelnika da upravlja Općinskom imovinom u granicama datog ovlaštenja.

(2) Općinski načelnik je dužan najmanje jednom godišnje izvijestiti Općinsko vijeće o stanju Općinske imovine.

Član 142.

(1) Općinskom imovinom, koju je Općinsko vijeće svojom odlukom prenijelo na upravljanje javnim ustanovama i preduzećima, te ustanove i preduzeća upravljaju u skladu sa njihovoj namjeni, zakonu i odluci o davanju imovine na upravljanje.

(2) Svako ima pravo služiti se javnim dobrima u općoj upotrebi prema namjeni određenoj zakonom, odlukom Općine ili kako odredi pravna osoba kojoj su dana na upravljanje i koja njima direktno upravlja.

Član 143.

(1) Općina je dužna, prije zaključivanja ugovora o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prijenosu na privremeno ili trajno korištenje stvari uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji, ugovora o građenju, kao i drugih ugovora kojima se pribavljaju stvari ili raspolaze stvarima, odnosno materijalnim pravima, pribaviti mišljenje Općinskog pravobranilaštva.

(2) Kada je predmet ugovora iz prethodnog stava pokretna stvar ili imovinsko pravo čija vrijednost ne prelazi iznos od 5.000,00 KM, nije obavezno pribavljanje mišljenja Općinskog pravobranilaštva.

Član 144.

(1) Kontrolu zakonitog upravljanja imovinom Općine, kao i nadzor nad materijalnim i finansijskim poslovanjem tijela Općine obavljaju nadležni federalni i kantonalni organi i Općinsko vijeće u skladu sa zakonom.

(2) U okviru nadležnosti iz prethodnog stava Općinsko vijeće će obustaviti izvršenje, poništiti, odnosno ukinuti nezakoniti akt o materijalnom, odnosno finansijskom poslovanju, kojeg je donijelo tijelo Općine.

X. JAVNOST RADA I INFORMISANJE

Član 145.

(1) Rad svih općinskih tijela vlasti i mjesnih zajednica je javan.

(2) Javnost rada osigurava se:

- a) javnim održavanjem sjednica Općinskog vijeća i njegovih radnih tijela,
- b) javnim održavanjem sjednica tijela mjesnih zajednica,
- c) upoznavanja javnosti o radu putem sredstava javnog informisanja,
- d) objavljivanjem donesenih općih akata u «Narodnim novinama Općine Glamoč»,
- e) slobodnim pristupom informacijama u skladu posebnim zakonom,
- f) kao i kroz druge oblike informisanja u skladu sa zakonom i ovom Statutu.

XI. DIREKTNO UČESTVOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

Član 146.

(1) Građani sa područja Općine mogu direktno učestvovati u odlučivanju o pitanjima iz nadležnosti organa jedinice lokalne samouprave.

(2) Oblici direktnog odlučivanja građana su:

- a) referendum,
- b) zbor građana,
- c) građanska inicijativa,
- d) podnošenje podnesaka i pritužbi,
- e) drugi oblici direktnog odlučivanja i komunikacije građana u odlučivanju i izjašnjavanju.

a) Referendum

Član 147.

(1) Građani Općine referendumom direktno odlučuju o pitanjima koja su od njihova zajedničkog interesa.

(2) Referendum se može raspisati:

- a) o utvrđivanju prijedloga za promjenu ili donošenje općinskog propisa ili drugog općeg akta o pitanjima iz samoupravnog djelokruga Općine,
- b) radi predlaganja donošenja akata o pitanjima koja su od interesa za život i rad građana kao što je:
 1. izgradnja objekata komunalnog značenja,

2. uređenje prostora,
 3. održavanje higijene i čistoće javnih površina na području Općine,
 4. uvođenje samodoprinosu za određene namjene i
 5. druga pitanja od zajedničkog interesa građana,
- c) kada Općinsko vijeće zatraži prethodno izjašnjavanje građana o pitanjima od općeg interesa za Općinu.

Član 148.

(1) Referendum se može raspisati za cijelo područje Općine ili za područje jedne ili više mjesnih zajednica ili za jedno ili više naselja.

(2) Referendum za područje jedne mjesne zajednice ili jedno ili više naselja može se, po pravilu, raspisati radi uvođenja lokalnog samodoprinosu za rješavanje određenih životnih potreba građana na tom području ili izjašnjavanja o izdvajanju ili pripajanju naselja drugom području ili radi rješavanja drugih potreba značajnih za život građana na tom području u skladu sa zakonom i propisima Općine.

Član 149.

Referendum raspisuje Općinsko vijeće.

Član 150.

Prijedlog za raspisivanje referenduma mogu podnijeti:

- a) većina vijećnika Općinskog vijeća
- b) Općinski načelnik,
- c) jedna trećina mjesnih zajednica na osnovu odluke koju donosi zbor građana mjesne zajednice

Član 151.

(1) Općinsko vijeće će odlučiti o prijedlogu za raspisivanje referenduma u roku od 60 dana od dana njegovog prijema.

(2) U odluci o raspisivanju referenduma utvrđuje se pitanje o kojem građani treba da se izjasne na referendumu, određuje se datum održavanja referenduma, kao i mjesta na kojem će se referendum provesti.

(3) Građani se po pitanju koje je postavljeno na referendumu izjašnjavaju sa «ZA» ili «PROTIV».

(4) Referendum provodi komisija koju imenuje Općinsko vijeće.

(5) Sastav komisije, djelokrug poslova, kao i ostale odredbe o provođenju postupka referenduma utvrđuje Općinsko vijeće odlukom o raspisivanju referenduma u skladu sa zakonom.

Član 152.

(1) Pravo glasanja na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području Općine, imaju biračko pravo i upisani su u popis birača za područje gdje je raspisan referendum.

(2) Na referendumu se odlučuje većinom glasača koji su glasali, uz uslov da je referendumu pristupila većina od ukupnog broja glasača područja za koji se referendum provodi.

(3) Odluka donesena na referendumu obavezna je.

Član 153.

Prijedlog koji na referendumu nije prihvaćen, ne može se ponovno iznijeti na referendum prije isteka roka od godinu dana od dana održavanja referenduma.

Član 154.

Odluka o raspisivanju referenduma objavljuje se u „Narodnim novinama Općine Glamoč“.

b) Zbor građana

Član 155.

Općinsko vijeće može tražiti mišljenje od mjesnog zbora građana o prijedlogu općinskog propisa ili drugog općeg akta ili drugog pitanja iz samoupravnog djelokruga općine, odnosno donošenje akata iz djelokruga Općinskog vijeća.

c) Građanska inicijativa

Član 156.

(1) Građani mogu Općinskom vijeću podnositi inicijative za donošenje određenog akta ili rješavanja određenog pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine koje je od posebnog i neposrednog interesa za građane.

(2) Građanska inicijativa mora biti argumentirano obrazložena, a ukoliko su za realizaciju inicijative potrebna sredstva, mora sadržavati prijedlog načina njihovog osiguranja.

(3) Općinsko vijeće je dužno razmotriti građansku inicijativu koju je svojim potpisom uz navođenje jedinstvenog matičnog broja podržalo najmanje 10% birača upisanih u centralni birački spisak podružnice i donijeti po istoj odluku na prvoj narednoj sjednici, a najkasnije u roku od 60 dana od dana dostavljanja Općinskom vijeću.

(4) Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko pitanje o kojem je pokrenuta nije u djelokrugu Općinskog vijeća uz uputu o nadležnom organu za njeno rješavanje i preporuku nadležnom organu da inicijativu uzme u razmatranje.

(5) Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko ne ispunjava formalne uslove iz stava 2. i 3. ovog člana tj. ako se provjerom utvrdi da potpisani građani nisu upisani u centralni birački spisak koji se vodi za područje Općine.

d) Podnesci i pritužbe

Član 157.

(1) Građani i pravna lica pojedinačno ili grupno mogu podnositi podneske i pritužbe Općinskom vijeću i Općinskom načelniku.

(2) Organi iz prethodnog stava dužni su omogućiti građanima i pravnim licima podnošenje podnesaka na svoj rad te na odnos zaposlenih u tim organima kada im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja građanskih dužnosti.

(3) Podnesak i pritužbe moraju biti potpisani i moraju sadržavati imena i prezimena kao i adrese građana koji ih potpisuju i njihove jedinstvene matične brojeve, odnosno naziv i sjedište pravnog subjekta.

(4) Organi Općine iz stava 1. ovog člana dužni su u roku od 30 dana od dana podnošenja podneska ili prigovora odgovoriti građanima odnosno pravnim subjektima koji su prigovor ili podnesak podnijeli.

(5) Podneske mogu podnositi građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na području općine.

(6) Podnesak građana ne obavezuje organ kojem se podnosi.

(7) Organi iz stava 1. ovog člana su dužni u službenim prostorijama na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje podnesaka te omogućiti usmeno davanje istih.

XII. DRUGI OBLICI UČESTVOVANJA GRAĐANA U ODLUČIVANJU I IZJAŠNJAVANJU O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOG DJELOKRUGA OPĆINE

1. Javna rasprava

Član 158.

(1) Općinsko vijeće putem javne rasprave omogućava građanima i pravnim licima da učestvuju u donošenju propisa iz nadležnosti Općine u skladu sa zakonom, Statutom i Poslovnikom Općinskog vijeća.

- (2) Poslovníkom Općinskog vijeća detaljnije će se regulisati obaveze predlagača i način vođenja javne rasprave.

2. Sati građana

Član 159.

- (1) Općinski načelnik i predsjednik Općinskog vijeća mogu odrediti najmanje jedan dan u mjesecu, u kojem će dio radnog vremena posvetiti neposrednom susretu i razgovoru sa građanima.
- (2) Detaljnije odredbe o načinu i terminima organiziranja susreta određuju se posebnim aktom.

XIII. JAVNE SLUŽBE

Član 160.

(1) U okviru samoupravnog djelokruga Općina može osnovati javna preduzeća i ustanove radi obavljanje djelatnosti od javnog društvenog interesa, a posebno djelatnosti: opskrbe pitkom vodom, odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda, održavanje čistoće, odlaganje komunalnog otpada, prijevoz putnika u javnom saobraćaju, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih puteva, tržnica na malo, održavanje grobalja i obavljanje pogrebnih poslova, obavljanje dimnjačarskih poslova, javna rasvjeta, odgoja, obrazovanja, nauke, kulture, informiranja, sporta, brige o djeci, socijalnoj skrbi i drugih djelatnosti u skladu sa zakonom.

(2) Općinsko vijeće svojom odlukom osniva javne ustanove kada ocijeni da za njihovo osnivanje postoji javni interes i pravni osnov.

(3) Općinsko vijeće može prenijeti obaveze osnivača na drugo pravno i fizičko lice posebnom odlukom kojom se uređuje način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za promjenu osnivača.

Član 161.

Općinsko vijeće može pravo za obavljanje djelatnosti iz prethodnog člana dodijeliti pravnoj ili fizičkoj osobi u skladu sa zakonom.

Član 162.

Općinski načelnik prati rad, surađuje, daje preporuke u cilju poboljšanja rada javnih preduzeća i ustanova čiji je osnivač Općinsko vijeće.

Član 163.

Javna preduzeća i ustanove iz člana 160. ovog Statuta dužne su najmanje jednom godišnje podnijeti izvještaj o svom radu.

XIV. SUDBENA VLAST

Član 164.

Sudbenu vlast u Općini obavljaju sudovi, osnovani u skladu sa posebnim Zakonu.

XV. SARADNJA S DRUGIM OPŠTINAMA, GRADOVIMA I UDRUŽIVANJE U ZAJEDNICE (SAVEZE) OPŠTINA

Član 165.

(1) U obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga, Općina može surađivati s drugim općinama radi obavljanja poslova od zajedničkog interesa.

(2) Saradnja iz stava 1. ovog člana planira se i ostvaruje u onim poslovima koji su od njihovog zajedničkog interesa, o čemu se zaključuje sporazum.

(3) Saradnju s drugim općinama u skladu sa odredbama stava 1. i 2. ovog člana, ostvaruje Općinsko vijeće odnosno Općinski načelnik, svaki o pitanjima iz svog djelokruga.

Član 166.

(1) Općina se može udruživati u zajednicu općina za određeno područje u skladu sa zakonom.

(2) Odluku o udruživanju Općine u zajednicu općina donosi Općinsko vijeće samostalno ili na prijedlog Općinskoga načelnika.

(3) Odlukom o udruživanju utvrđuju se ciljevi udruživanja, način ostvarivanja tih ciljeva u zajednici općina i druga pitanja od značaja za rad u zajednici općina.

Član 167.

Općina može pristupiti međunarodnim udruženjima lokalnih zajednica i saradivati s odgovarajućim lokalnim jedinicama drugih država u skladu s Ustavom i zakonu, o čemu odlučuje Općinsko vijeće.

Član 168.

U cilju zaštite svojih interesa Općina može pristupiti savezu općina i gradova na nivou BiH i Federacije, o čemu odlučuje Općinsko vijeće.

XVI. UPRAVNI NADZOR NAD RADOM OPĆINE

Član 169.

(1) Upravni nadzor nad aktivnostima Općine kao jedinice lokalne samouprave vrše nadležna federalni i kantonalni organi u okviru svojih odgovarajućih područja nadležnosti.

(2) Upravni nadzor nad aktivnostima Općine vrši se samo u slučajevima utvrđenim zakonom.

(3) Upravni nadzor nad aktivnostima Općine kao jedinica lokalne samouprave ne ograničava njezino pravo da samostalno i u skladu sa zakonom upravlja javnim poslovima koji spadaju u djelokrug njezinih vlastitih nadležnosti.

(4) Nadzor nad vršenjem vlastitih nadležnosti Općine, ograničava se na nadzor nad zakonitošću preduzetih aktivnosti.

(5) Nadzor u pogledu zakonitosti i ekspeditivnosti donesenih odluka može se vršiti u odnosu na poslove čije je obavljanje povjereno Općini kao jedinici lokalne samouprave. Federalni i kantonalni organi mogu zajednički vršiti nadzor nad ekspeditivnošću u donošenju odluka.

(6) Intervencija nadzornih tijela bit će srazmjerna važnosti interesa koje štiti. Sve konačne odluke koje se odnose na poništavanje ili preinačavanje općinskih akata, usvojenih u okviru njenih vlastitih nadležnosti, donosi nadležni sud.

(7) Postupak vršenja upravnog nadzora nad aktivnostima Općine utvrđuje se zakonom.

Član 170.

Općina je odgovorna za hitnu i potpunu provedbu privremene mjere i sudske odluke koje sud donese u okviru svoje nadležnosti u vezi s nadzorom nad njezinim radom.

Član 171.

Općinski načelnik je obavezan na osnovu Ustava, zakona i ovog Statuta, savjesno i odgovorno obnašati povjerenu mu dužnost i lično je odgovoran za njezino obnašanje, kao i za rad službi kojima rukovodi.

XVII. POSTUPAK ZA DONOŠENJE I PROMJENU STATUTA

Član 172.

Statut Općine, te izmjene i dopune Statuta, donosi se dvotrećinskom većinom ukupnog broja glasova izabranih vijećnika.

Član 173.

- (1) Prijedlog za pokretanje postupka za promjenu Statuta može podnijeti 1/3 članova Općinskog vijeća, Općinski načelnik i Komisija za statutarna pitanja, Poslovnik i propise.
- (2) Prijedlog iz stava 1. ovog člana mora biti obrazložen, a podnosi se predsjedniku Općinskog vijeća u pisanoj formi.
- (3) Inicijativu za promjenu Statuta Općine mogu dati građani na mjesnim zborovima građana putem građanske inicijative.

Član 174.

- (1) O prijedlogu za promjenu Statuta Općine raspravlja se na sjednici Općinskog vijeća.
- (2) Općinsko vijeće može raspisati referendum za promjenu Statuta Općine.
- (3) Ako se ne prihvati prijedlog za promjenu Statuta, isti se prijedlog ne može ponovno staviti na dnevni red Općinskog vijeća prije isteka šest mjeseci od dana zaključivanja rasprave o prijedlogu.
- (4) Prihvaćeni prijedlog za promjenu Statuta dostavlja se Komisiji za statutarna pitanja, Poslovnik i propise koji će izraditi nacrt Statuta te ga uputiti na raspravu Općinskom vijeću.
- (5) Poslije rasprave na Općinskom vijeću, usvojeni nacrt se upućuje svim vijećnicima, mjesnim zajednicama, političkim strankama zastupljenim u Općinskom vijeću, radi vođenja javne rasprave i davanja primjedbi i prijedloga.
- (6) Nakon javne rasprave, Komisija za statutarna pitanja, Poslovnik i propise utvrđuje prijedlog Statuta i upućuje ga Općinskom vijeću na usvajanje.
- (7) Promjene Statuta Općine vrše se odlukom.

Član 175.

Promjenama Statuta Općine ne mogu se ukinuti niti umanjiti ni jedno od ljudskih prava i sloboda utvrđenih u Ustavu Federacije i instrumentima predviđenim u Aneksu Ustava Federacije.

XVIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 176.

Danom stupanja na snagu ovog Statuta, prestaje važiti Statut Općine Glamoč broj: 01-45/03 od 23.05.2003. godine («Narodne novine Općine Glamoč», broj: 1/03) i Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Općine Glamoč broj: OV-01-02-114/11 od 04.08.2011. godine.

Član 177.

Ovaj Statut stupa na snagu dan nakon objave u «Narodnim novinama Općine Glamoč».

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON 10
OPĆINA GLAMOČ
OPĆINSKO VIJEĆE

P R E D S J E D N I K

Broj: OV-01-01-2- /24
Glamoč, _____, 2024.

Marko Damjanović

SADRŽAJ:

- I. OPĆE ODREDBE
- II. STATUSNA OBILJEŽJA OPĆINE
- III. OSTVARIVANJE I ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA I TEMELJNIH SLOBODA I SURADNJA SA OMBUDSMANOM
- IV. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE
- V. TIJELA VLASTI OPĆINE
 - 1. Općinsko vijeće
 - 2. Općinski načelnik
 - 3. Općinske službe za upravu
- VI. PROPISI I DRUGI AKTI OPĆINE
 - 1. Akti općinskog vijeća
 - 2. Akti Općinskoga načelnika
- VII. MEĐUSOBNI ODNOSI OPĆINSKOG VIJEĆA I OPĆINSKOGA NAČELNIKA
- VIII. MJESNA SAMOUPRAVA
 - 1. Mjesna zajednica
 - 2. Tijela mjesne zajednice
 - 2.1. Zbor građana
 - 2.2. Vijeće mjesne zajednice
 - 2.3. Predsjednik vijeća mjesne zajednice
- IX. FINANCIRANJE I IMOVINA OPĆINE
 - 1. Financiranje Općine
 - 2. Imovina Općine
- X. JAVNOST RADA I INFORMIRANJE
- XI. IZRAVNO SUDJELOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU O LOKALNOJ SAMOUPRAVI
 - a) Referendum
 - b) Zbor građana
 - c) Građanska inicijativa
 - d) Podnesci i pritužbe
- XII. DRUGI OBLICI SUDJELOVANJA GRAĐANA U ODLUČIVANJU I IZJAŠNJAVANJU O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOG DJELOKRUGA OPĆINE
 - 1. Javna rasprava
 - 2. Sati građana
- XIII. JAVNE SLUŽBE
- XIV. SUDBENA VLAST
- XV. SURADNJA S DRUGIM OPĆINAMA, GRADOVIMA I UDRUŽIVANJE U ZAJEDNICE (SAVEZE) OPĆINA
- XVI. UPRAVNI NADZOR NAD RADOM OPĆINE
- XVII. POSTUPAK ZA DONOŠENJE I PROMJENU STATUTA
- XVIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE